ਜੋਤਿਰਾਵ ਗੋਵਿੰਦਰਾਵ ਫੁਲੇ

ਗੁਲਾਮਗਿਰੀ

ਗੁਲਾਮਗਿਰੀ

ਜੋਤਿਰਾਵ ਗੋਵਿੰਦਰਾਵ ਫੁਲੇ

ਯੁਨਿਕਰੀਏਸ਼ਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਸ
ਚੰਡੀਗੜ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦਿੱਲੀ

SLAVERY.

(IN THS CIVILISED BRITISH GOVERNMENT
UNDER THE CLOAK OF BRAHMANISM)

EXPOSED BY

JOTIRAO GOVINDRAW FULE

(ब्राह्मणी धर्माच्या आडपडद्यांत)

गुलामगिरी.

(सुधारल्या इंग्लिश राज्यांत.)

हें लहानसें पुस्तक

जोतीराव गोविंदराव फुले

यांनीं

लोक हितार्थ केलें

तें

पुणें येथें "पुना सिटी प्रेस" छापखान्यांत छापलें.

किंमत १२ आणे

गरीब शूद्रादिअतिशूद्रास ६ आणे

(All Rights Reserved.)

[१८७३ सालीं प्रकाशित झालेल्या प्रथमावृत्तीतील मुखपृष्ठाची छायाप्रत]

[redacted]

[redacted]-- [redacted]

ISBN ---- 978-81-968383-8-6

[redacted]--- [redacted] 2024, (3 [redacted] 2024, [redacted])

[redacted] -- [redacted], [redacted], [redacted] 2006

[redacted]--- [redacted], [redacted] 7 [redacted], [redacted] 136188

[redacted] ---

[redacted] ----------

[redacted] -- 175 [redacted]

ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ

ਮੁਖਬੰਧ

ਜੋਤਿਬਾ ਅਤੇ ਢੋਂਡੀਰਾਓ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਵਾਦ

ਅਧਿਆਇ 1.

(ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੂਲ, ਸਰਸਵਤੀ, ਈਰਾਨੀ ਭਾਵ ਆਰੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ)

ਅਧਿਆਇ 2.

ਮੱਤਸਯ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖਾਸੁਰ ਬਾਰੇ

ਅਧਿਆਇ 3.

ਕੱਛ ਬਾਰੇ, ਭੂਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਭੂਪਤੀ, ਕਸ਼ੱਤਰੀ, ਦਵਿਜ ਅਤੇ ਕਸ਼ਯਪ ਰਾਜਾ

ਅਧਿਆਇ 4.

ਵਰਾਹ ਅਤੇ ਹਿਰਣਯਗਰ੍ਭ ਬਾਰੇ

ਅਧਿਆਇ 5.

ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਹਿਰਨਯਕਸ਼ਯਪ, ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਵਿਪਰ,ਵਿਰੋਚਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ...

ਅਧਿਆਇ 6.

ਬਲੀਰਾਜਾ, ਜੋਤੀਬਾ, ਮਰਾਠਿਆਂ, ਖੰਡੋਬਾ, ਮਹਾਸੁਭਾ, ਨੌ ਖੰਡਾਂ ਦਾ ਸਵਾਮੀ, ਭੈਰੋਬਾ, ਭਰਾਡੀ, ਸੱਤ ਆਸਰੇ, ਡੇਰੇ, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਣਾ, ਵਾਮਨ, ਪਾਸਾ ਲੈਣਾ, ਵਿੰਧਿਆ ਪਰਬਤ, ਘੜਾ ਰੱਖਣਾ, ਬਲੀਰਾਜਾ ਦੀ ਮੌਤ, ਸਤੀ ਬਣਨਾ, ਆਰਾਧੀ ਲੋਕ, ਸ਼ਿਲਾਂਗਨ, ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਬਲੀ, ਦੂਜੇ ਬਲੀ ਰਾਜਾ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ, ਬਾਣਾਸੁਰ, ਕੁੱਜਾਗਰੀ, ਵਾਮਨ ਦੀ ਮੌਤ, ਉਪਾਧਿਆਏ, ਹੋਲੀ, ਬਹਾਦਰ ਯੋਧੇ, ਬਲੀ-ਪ੍ਰਤਿਪਦਾ, ਭਈਆ ਦੂਜ ਆਦਿ।

ਅਧਿਆਇ 7.

ਬ੍ਰਹਮਾ, ਤਾੜ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਜਾਦੂਈ ਮੰਤਰ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਅਟਕ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ, ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਜਾਨਵਰ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਭੱਟ, ਦੈਂਤ, ਯੱਗ, ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੀ ਮੌਤ, ਅਛੂਤ, ਧਾਗੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਬੀਜ ਮੰਤਰ, ਮਹਾਰ, ਸ਼ੂਦਰ, ਕੁਲਕਰਨੀ, ਕੁਲੰਬੀ ਕੁੰਬੀ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਵਲੇ (ਮੰਗਲ) ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ, ਮਨੂ, ਭੱਟ ਆਚਾਰੀਆ ਸਿੱਖਿਆ, ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜੇ, ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਦਿ।

ਅਧਿਆਇ 8.

ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਬਾਰੇ, ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ, ਇੱਕੀ ਹਮਲੇ, ਦੈਂਤ, ਰਾਵਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਖੰਡੇਰਾਓ, ਨੌਂ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਜਨਾਈ, ਸੱਤ ਦੇਵੀਆ, ਮਹਾਰਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਧਾਗਾ,ਸ਼ੂਦਰ, ਅਛੂਤ, ਮਾਤੰਗ, ਚੰਡਾਲ, ਮਹਾਰਾਂ ਦਾ ਕੁਚਲਣਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਗੰਧਰਵ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਨਾਹੀ, ਖੱਤਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ

ਹੱਤਿਆ, ਪ੍ਰਭੂ, ਰਾਮੋਸ਼ੀ, ਜਿੰਜਰ ਆਦਿ ਲੋਕ, ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੀ ਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਤਿਆਗਣਾ, ਅਮਰ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਆਦਿ।

ਅਧਿਆਇ 9.

ਵੇਦ ਮੰਤਰ, ਜਾਦੂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਵਸ਼ੀਕਰਨ, ਦੇਵਤਾ ਆਉਣਾ, ਜਪ, ਚਾਰ ਵੇਦ, ਬ੍ਰਹਮਜਲ, ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ, ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸ਼ੁੱਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਭਾਗਵਤ ਅਤੇ ਮਨੂ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਆਦਿ ਬਾਰੇ।

ਅਧਿਆਇ 10

ਦੂਜਾ, ਬਲੀਰਾਜਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਧਰਮ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਦੇ ਮਨਘੜਤ ਬਿਆਨ, ਨਾਸਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਬੇਰਹਿਮੀ, ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਲੇਖਕ, ਕਰਮ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗ, ਬਾਜੀਰਾਓ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਸਕਾਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਮਨਘੜਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਆਦਿ।

ਅਧਿਆਇ 11

ਪੁਰਾਣਾਂ ਦਾ ਪਾਠ, ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਸਥਾਗਤ, ਕੁਲਕਰਨੀ, ਸਰਸਵਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ, ਜਾਪ, ਰਸਮਾਂ, ਦੇਵਸਥਾਨ, ਦੱਖਣਾ, ਵੱਡੇ ਗੋਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਆਦਿ।

ਅਧਿਆਇ 12

[ਪਟਵਾਰੀ ਭੱਟ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਲੋਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ

, ਧੱਬਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਯੂਰਪੀ ਕਾਮੇ ਮੂਰਖ ਕਿਉਂ ਹਨ, ਆਦਿ...]

ਅਧਿਆਇ - 13

[ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਮਾਲ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਆਦਿ ਦੇ ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ।]

ਅਧਿਆਇ 14

[ਯੂਰਪੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਬਦਬੇ (ਖੋਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਯੂਰਪੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਮਾਣ, ਆਦਿ]

ਅਧਿਆਇ 15

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ, ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ, ਦੱਖਣੀ ਇਨਾਮ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਭੱਟਾਂ ਬਾਰੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਸ਼ੁੱਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਭੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ।

ਅਧਿਆਇ 16

ਸ਼ੁੱਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬ੍ਰਹਮਰਾਕਸ਼ਸਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

8-

ਦੋ ਸ਼ਬਦ

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਵਰਗ ਵਿਕਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਮੱਧ-ਵਰਗੀ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਰਨ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਦਰਅਸਲ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਵੀ ਇਹੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਪਰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਚੇਤਨਾ ਫੈਲ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਾਤ-ਅਧਾਰਤ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਯੂਰਪ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਇਨਕਲਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉੱਥੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਾਰਵਿਨ ਅਤੇ ਮੋਰਗਨ ਵਰਗੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵਰਗਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।

ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਈਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੇ 18 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। 1840 ਵਿੱਚ, ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਫ੍ਰੀ ਆਫ਼ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਕੁਝ ਮਹਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗ ਵੀ ਸਨ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਸਾਨ, ਕਾਰੀਗਰ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਜਾਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਜੋਤੀਬਾ ਦੀ ਜਾਤ ਮਾਲੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮੱਧਮ ਜਾਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਕਿੱਤਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸੀ। [1]

ਉਸ ਸਮੇਂ, ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਫੂਲੇ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੀਕ ਖਿੱਚੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰੂੜੀਵਾਦੀ, ਜਾਤੀਵਾਦੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸ਼ੂਦਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। - ਫੁਲੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਯੋਜਿਤ ਅਤੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਨੂੰਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਜਿਸਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਇਕੱਲਤਾ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਾਲਜ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਨਵੀਂ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਅਰਧ-ਗੁਪਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। [2] ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਸਦੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਝਲਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਸ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1973 ਵਿੱਚ ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣ ਗਏ।

ਦੱਖਣੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, 19 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲਹਿਰ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਜਗੀਰੂ ਦਬਦਬੇ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ।

9-
ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਜਾਤੀ ਜ਼ੁਲਮ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਜਾਤੀ-ਜਗੀਰੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਨੇ ਜਾਤੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇ ਨਸਲ-ਅਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਨਸਲ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰੀਅਨ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਜਾਤੀ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅੰਦੋਲਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਫੂਲੇ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਪੇਰੀਆਰ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਲਹਿਰਾਂ ਜਗੀਰੂ, ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਫੂਲੇ ਅਤੇ ਪੇਰੀਆਰ ਦੋਵੇਂ ਪੱਛਮੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ। ਲਗਭਗ 20 ਸਾਲ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਨੇ 1873 ਵਿੱਚ ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਫੁਲੇ ਖੁਦ ਦਰਮਿਆਨੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸਗੋਂ ਕਈ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਲਹਿਰ ਫੈਲਾਈ। [3]

ਫੁਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਪੁਣੇ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ, ਪੈਂਫਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਨਾਟਕਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ, ਤਿੱਖੀ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫੂਲੇ ਨੇ 'ਸ਼ੇਤਜੀ-ਭੱਟਜੀ' ਵਰਗ (ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ-ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਪੁਜਾਰੀ ਵਰਗ) ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਉਸਦੇ ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਆਹ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਮੁੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਈਆਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ, ਤਿਆਗੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਆਸਰਾ, ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ

ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੂਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਫੂਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, 1890 ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਐਮ. ਲੋਖੰਡੇ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕਪਾਹ ਮਿੱਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਿੱਲ ਹੈਂਡਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੂਲੇ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਲੜੀ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਪੂਰੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਫੂਲੇ ਨੇ ਮਰਾਠੀ ਸ਼ੂਦਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਜਾਗਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਮਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਨਦਾਨੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। ਫੂਲੇ ਦਾ ਜਮਹੂਰੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਇਕਸਾਰ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਰਧ-ਜਗੀਰੂ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ੇਤਜੀ-ਭਟਜੀ ਵਰਗ (ਵਪਾਰੀ-ਪੁਜਾਰੀ ਵਰਗ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਿਹਾ। ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਫੂਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਹਿਮਦਨਗਰ, ਸਤਾਰਾ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਾਇਮ ਰਹੀ ।
10-
ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਰਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਮਰਾਵਤੀ ਤੱਕ ਵੀ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ ਦੇ 'ਤਮਾਸ਼ਾ' ਦਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1921-22 ਵਿੱਚ ਸਤਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 1930 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੁਲਢਾਣਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸਾਨ ਵਿਦਰੋਹ ਹੋਏ। ਆਪਣੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਨੇਤਾ ਆਨੰਦ ਸਵਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ, ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖਜ਼ਾਨੇ ਲੁੱਟੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਦਰਅਸਲ ਉਸਨੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗੀਰੂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ। ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਵਰਗਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪੱਛਮੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ 1940 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਮੋਢੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਨਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ- ਸੂਬਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਪ੍ਰਾਤਰੀ ਸਰਕਾਰ' ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੈਰ-ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰੁਝਾਨ 'ਸ਼ੇਤਕਾਰੀ ਕਾਮਗਾਰ ਪੱਖ' (ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਾਰਟੀ) ਅਤੇ 'ਲਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਰਟੀ' ਵਿੱਚ ਰਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨੇਤਾ ਜਵਾਲਕਰ ਅਤੇ ਨਾਨਾ ਪਾਟਿਲ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।

ਗੁਲਾਮੀਗਿਰੀ...

ਜੂਨ 1873 ਵਿੱਚ, ਜੋਤੀਰਾਓ ਫੂਲੇ ਨੇ "ਗੁਲਾਮਗਿਰੀ" ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ, ਜੋ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੇਤਜੀ-ਭਟਜੀ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਫੁਲੇ ਨੇ ਦਲਿਤ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ। ਗਰਮਾ-ਗਰਮ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨਫਰੰਸ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਵੇਗੀ: ਸੱਤਯ- ਸ਼ੋਧਕ ਸਮਾਜ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਛੜੀਆਂ ਅਤੇ "ਅਛੂਤ" ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਹਿਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ, ਕਲਰਕ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸਨ ਜੋ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਅਧਾਰਤ ਕਿੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ

ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਫੂਲੇ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਓ ਭਾਲੇਕਰ, ਨਾਰਾਇਣ ਮੇਘਾਜੀ ਲੋਖੰਡੇ, ਭਾਉ ਕੋਂਡਾਜੀ ਪਾਟਿਲ, ਜਯਾ ਕਰਾਡੀ ਲਿੰਗੂ, ਗਿਆਨਬਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਜੀ ਸਾਸਾਨੇ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਬਾਬਾਜੀ ਵਣਜਾਰੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਤਿਆਸ਼ੋਧਕ ਸਨ।

ਗੁਲਾਮਗਿਰੀ ਦੇ 16 ਅਧਿਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ, ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ ਅਤੇ ਜੋਤੀਬਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਜੋਤੀਬਾ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ।

ਜਗੀਰਦਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਿਆਨਕ ਦਮਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ,

11-

ਇਸਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਬਿਠਾਉਣ ਲਈ, ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ, ਰਸਮਾਂ, ਸੰਹਿਤਾਵਾਂ, ਵੇਦਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਬੈਠ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਲਾਮੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਦਰਸ਼ਨ ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਅਤੇ ਕਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਥੋਪਦਾ ਹੈ। ਜਯੋਤੀਬਾ ਫੂਲੇ ਇਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਥੋਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਜੋਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦੇਈਏ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੜਖੜਾ ਜਾਣਗੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਜੋਤੀਬਾ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਗੁਲਾਮੀ' ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਦੱਖਣ, ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਕਈ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਈ। ਅੱਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਜਾਤੀਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ।

sjsingh --
[1] Caste, Conflict and Ideology Mahatma Jotirao Phule and Low Caste Protest in Nineteenth-Century

Western India by Rosalind O'Hanlon pp. 105

[2] Ibd 106-07

[3] Scripting the change, page 36

[4] https://thesatyashodhak.com/satyashodhak-samaj-modern-indias-first-organised-challenge-to-brahmanism

12-

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ

"ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸਦੀ ਅੱਧੀ ਨੇਕੀ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।"--

ਹੋਮਰ।

"ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ-ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।"--

ਕਰਨਲ ਜੀ.ਜੇ. ਹੈਲੀ - "ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਬਾਰੇ" On Fisheries in India

"ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕਈ ਯੁੱਗ ਬੀਤ ਗਏ ਹਨ; ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਗੇ। ਉਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇਸ਼ਰਮ ਧੋਖੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਮਤ ਦੇ ਦੁਰਲੱਭ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਘਮੰਡ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਰੋਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਘਟਣ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਨਰਜਨਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।"--

ਮੀਡ ਦਾ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿਦਰੋਹ।

ਹਾਲੀਆ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਯ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਇਦ 3000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀ ਦੇ ਆਰੀਅਨ ਪੂਰਵਜ ਸਿੰਧ, ਹਿੰਦੂ ਕੂਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰੇ ਸਨ। ਨਸਲੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਪ੍ਰਿਚਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਮਹਾਨ ਇੰਡੋ-ਯੂਰਪੀਅਨ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਫਾਰਸੀ, ਮਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈਰਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਹਨ। ਜ਼ੈਂਡ, ਫਾਰਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਬੰਧ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

13-

ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਥੋਕ ਵਿੱਚ

14-
ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਯੂਰਪੀ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਬਸਤੀ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜੋ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਰੀਅਨਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਅਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸਨ। ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਖੇਤਰੀਆਂ 'ਤੇ ਜੋ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੰਤਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਮਿਲਣਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜੋ ਇੰਨਾ ਸਵਾਰਥੀ, ਬਦਨਾਮ, ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਹੋਵੇ। ਨੀਰੋ, ਅਲਾਰਿਕ ਜਾਂ ਮੈਕਿਆਵੇਲੀ ਦੇ ਕੰਮ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮੂਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਣਗਿਣਤ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਤੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਜਾਏ ਸਰਾਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਇਹ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਬਦਬੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਉਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੰਗਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਵਸ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਪਕੜ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦੀ ਅਜੀਬ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਕੋਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਜਾਰੀ ਕਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਡ੍ਰੂਇਡਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਚਲਾਕੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ, ਅਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ, ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਸੀ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਸਾਇਆ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਭੈੜੀ ਨਜਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝਿਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਛੋਹਣਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਵੀ, ਭਿੱਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਸੱਪ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਇੱਕ ਬਿੱਲੀ ਪੰਛੀ, ਚਿੜੀ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਡੱਡੂ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ, ਇੱਕ ਕਿਰਲੀ, ਇੱਕ ਉੱਲੂ, ਇੱਕ ਕਾਂ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ੂਦਰ ਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਚੰਦਰਾਇਣ ਪਛਤਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਰਤ, ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤੀ ਮਿਹਨਤ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੂਦਰ ਲਈ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘਿਣਾਉਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15-

ਉਹ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਬੇਤੁਕੇ, ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵਾਲੇ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਮੂਰਖਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ

ਵਧੇਰੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵੀ ਆਮ ਸਮਝ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੂੰਘੀ ਚਲਾਕੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।---

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਰਾਜਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਭਵ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹੋਣ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਇੱਕ ਰਾਜਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤੰਗੀ ਨਾਲ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਰਾਜ ਅਕਾਲ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਪੈਰ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਪੈਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਤੀਰਥ (ਪਵਿੱਤਰ ਤੀਰਥ) ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬਾਉਣ ਨਾਲ, ਇਸ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਿਸੇ ਸੇਵਕ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਕਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਇੱਕ ਸ਼ੂਦਰ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਸ਼ੂਦਰ ਨੂੰ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਸ਼ੂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਲੋੜਾ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਗੁਲਾਮ ਆਦਮੀ ਜਿਸਨੇ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹੰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਕਲੀਫ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

16-

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੂਦਰ ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਿਸੇ ਸ਼ੂਦਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਤਨੀ ਕੋਲ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸਰੀਰਕ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਂਕੜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ

ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੂਦਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਜੂਲੇ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਗੁਲਾਮ ਵਾਂਗ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯਤਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਲੜੇਗਾ। ਧਰਮ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਰ ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਸ਼ੂਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰ, ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਜਾਂ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਓ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਸਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਉਸਦਾ ਚਲਾਕ ਅਤੇ ਚਤੁਰ ਦਿਮਾਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੁਜਾਰੀ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਦਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਈ ਹੋਰ ਵੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਉੱਚੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਚਤੁਰਾਈ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਠਕ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਪਾਵੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਪਿੰਡ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ; ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਰਯਤ ਹਨ। ਉਹ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਸਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਟੇਲ, ਮੁਖੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਈ ਵਾਜਿਬ ਬੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਲਕੁਰਨੀ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਿੰਡ ਦਾ ਲੇਖਾਕਾਰ, ਬਦਨਾਮ ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਪਟੇਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਢਾਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਉ ਰਾਇਤ, ਦਾ ਲੌਕਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੋਵੇ।

18-
ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਰੈਫਰੀ ਹੋਵੇ । ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੰਭ ਲਗਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਥੋੜਾ ਉੱਪਰ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ, ਇੱਕ ਮਾਮਲੂਤਦਾਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹੀ ਚੀਜ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੂਤਦਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਫਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾਣ, ਪਹਿਲ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਾਰੇ ਝਗੜੇ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ, ਇਹ ਮੀਡੀਆ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭੜਕਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੂਦਰ ਜਾਂ ਅਤਿਸੂਦਰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਉਹੀ ਸਲੂਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਸੱਪ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਉੱਚੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪੂਰੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਉੱਪਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਛੋਟੇ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉੱਚ ਯੂਰਪੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੂਨਬੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਜਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਫਾਇਦੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੋ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਠੱਗੀਆਂ ਦਾ ਸੌਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਗਰੀਬ, ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾਵਾਂ 'ਤੇ

ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਪੇਸ਼ਵਾ ਸਕੂਲ ਦਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅੱਜ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੱਛਮੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਮਾਰਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸਦੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਕੱਟੜਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਬੀਫ, ਮਟਨ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜੂਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨਸ਼ੀਲ਼ੇ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਕਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਆਦੀ ਪਕਵਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਓਥੇਲੋ ਵਾਂਗ, ਇਹ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕਿੱਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

19-
ਪਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਕੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਸੁਆਰਥ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ, ਜੋ ਕੁਝ ਸਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਚਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੁੰਦਾ, ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਉਹੀ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਉੱਚੇ ਆਸਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੂਨਬੀ ਅਤੇ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ । ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀਆਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤਿਆਗਣ ਲਈ ਝੁਕੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੈਤਿਕ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਨਿਘਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਪਰਦਾ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਟੱਲ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਕਦੇ ਵੀ ਮਹਾਨਤਾ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗਾ।

ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਫੰਡ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਵੀ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਇਹ ਸਭ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਸੂਦਰਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ-ਪ੍ਰਮੰਨਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਰਾਇਤ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਉਸਦੇ ਮੱਥੇ ਦੇ ਪਸੀਨੇ ਤੋਂ। ਉੱਚ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਵਰਗ ਰਾਜ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੇਖਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ - "ਸਾਡੀ ਆਮਦਨ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂੰਜੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਐਸ਼ੋ-ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ । ਇਹ ਪਾਪ ਅਤੇ ਹੰਝੂਆਂ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉੱਚ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਇਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਚੁਅਲ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। "ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕੌਣ ਵੇਚੇਗਾ।" ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਜੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਉੱਚ ਪੱਧਰ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੌਧਿਕ ਅਸੀਸਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿੱਤ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।"

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲੇਖਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ,

20-
"ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇੰਨਾ ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਯੂਟੋਪੀਅਨ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਦਭੁਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਿਆਨ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਚ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਚ ਜਾਤਿ ਨੂੰ ਹੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ।"

"ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਰਹੇ ਹਨ; ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘੱਟ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਸਿਆਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਲਾਸਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ? ਜਾਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ, ਅਣਜਾਣ ਅਸ਼ਲੀਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਦੁਆਰਾ ਗੰਦੇ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਮ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਪਰਉਪਕਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ? ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਉੱਚ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ ਹੈ? ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਲੀਲ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ, ਸਿਰਫ... ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਡਿਗਰੀ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਰੈਂਗਲਰ, ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਾਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਡੀਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਕਟਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਖੇਡ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਦਸ ਪੌਂਡ ਫਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਵਾਂਗ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਸ਼ਾਇਦ ਉੱਚ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੁਝਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਯਤ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਇਸ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਫੈਲਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

21-
ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮੇਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉੱਚ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਉਸ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੰਨੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਸਰ ਜਾਰਜ ਕੈਂਪਬੈਲ ਵਰਗੇ ਰਾਜਨੇਤਾ, ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਤੇ ਘਾਤਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖੇਗੀ, ਉਹਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਜਾਂ ਆਦਮੀਆਂ 'ਤੇ ਘੱਟ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਉੱਚ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਐਨਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਧਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਸੱਪ ਦੇ ਕੁੰਡਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬੁਣੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ-ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ। ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਕੂਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖੋ! ਸ਼ੂਦਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਨਾੜੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਹੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਖੁਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਜੋਤੀਰਾਓ ਫੁਲੇ

* ((ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੁਝ ਮਹਾਨ ਤਿਉਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਲੀ ਰਾਜਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਹਾਨ ਰਾਜਾ,ਜੋ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੁਸ਼ਹਿਰਾ ਦੇ ਦਿਨ, ਇੱਕ ਸ਼ੂਦਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ੂਮੀ ਰੁੱਖ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਉਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, --"ਅਲਾ ਬਲਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਬਾਲੀ ਦਾ ਰਾਜ ਆਵੇ।" ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਾਲੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮੂਰਤੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਣਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਟੇ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼ੂਮੀ ਰੁੱਖ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਦੀ ਡੰਡੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਢਿੱਡ ਨੂੰ ਠੋਕਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ, ਜਿਸਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਹੀ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।))

22-

ਮੁਖਬੰਧ

- ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਲੋਕ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਸਭ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭੱਟ-ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੱਟ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਾਲਮ ਰਾਜ ਥੋਪਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ

ਕੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਹਿੱਤ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਲੱਭੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਿਆਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਭੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ (ਬ੍ਰਹਮਾ) ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ, ਤਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਰਥਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵੱਲ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਮਝ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਰਬਸ਼ਕਤੀਮਾਨ, ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਇਹਨਾਂ ਸਿਆਣੇ ਭੱਟ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਭਰਾ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਹਿਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ; ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ, ਜਰਮਨ, ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਆਰਥੀ ਹਨ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਬਦਬਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠੇ ਗ੍ਰੰਥ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੀ ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ, ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆਂ ਬਣਾਈ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਭੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖੇ ਹਨ।

23-
ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਇਸ 'ਤੇ, ਸਾਡੇ ਭੱਟ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ ਝੂਠੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ ਪੁਰਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਅੱਜ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਆਦਮੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ ਭੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਰਾਮਦਾਸ (16 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਤ) ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਣ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ। ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਭੱਟ ਉਸਨੂੰ ਫਸਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਲਈ, ਭੱਟ ਲੋਕ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।
ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸਤਿਕਾਰ ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਨਿਆਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਉਸਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਇੰਨੇ ਸੁਸਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਜਿਹੜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿਵੇਂ ਹਾਂ, ਠੀਕ ਹਾਂ।

ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸੋਚੋ, ਸਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸਵਾਰਥ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚੀਜ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਆਜ਼ਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਦਮੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਵਾਰਥ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਮਿਲਣਗੇ। ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜ਼ੁਲਮ ਤੋਂ ਛੁੜਾਉਣ ਵਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰਪਾਕੋਰ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਹੈ । ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਚੰਗੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਣ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਫਲ ਹੋਣ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਇਹੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਜਗਾ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੇ।

ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸਿਆਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਵਾਲੇ

24-
ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਯੁੱਧ ਲੜਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ, ਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਜ਼ਾਲਮ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲਾਇਆ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਝੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਆਹ! ਨੇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਵਧੀਆ

ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ! ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੇਖ ਕੇ ਤਰਸ ਨਾ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਚਾਰੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਂਦੀਆਂ।

ਪਰ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ? ਨਹੀਂ, ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ, ਤਾਂ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਦੰਦ ਪੀਂਹਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦੇ ਸੀ। ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਾਂਗ ਖੇਤ ਵਾਹਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਲਦ ਵਾਂਗ ਕੋਰੜੇ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਰ ਭੋਜਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਢਿੱਡ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦੀ ਉਲਟੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਡਿੱਗ 'ਤੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸੀ । ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਵਾੜਿਆਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਗੰਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੌਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਗ਼ਰੀਬ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਸੌਂ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਪਹਿਲਾ, ਇੱਕ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਕੰਮ ਲਈ ਬੁਲਾਵੇਗਾ, ਦੂਜਾ, ਪੂਰਾ ਭੋਜਨ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦਰਦ ਨਾਲ ਦੁਖ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਤੀਜਾ, ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਪਏ ਹੋਏ ਕੋਰੜਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਤੜਪਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਚੌਥਾ, ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕੇ ਉਦਾਸ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂਆਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਗੇ - ਹੇ ਰੱਬ, ਤੂੰ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਰਹਿਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਰਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਤ ਰੋਂਦੇ-ਰੋਂਦੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ । ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਦਰਦ, ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਕਰੁਣ- ਰਸ ਥੋੜੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਜ਼ਾਲਮ-ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਧੀਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ ਇਸਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ, ਖੁਦ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਲਾਮੀ ਹੇਠ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿੰਨੀ ਔਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਵਾਲੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਕਿਸਏ ਵੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਵੀ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਉਹ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਹਿਣੀਆਂ ਪਈਆਂ; ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਦੁੱਖ ਝੱਲੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾ ਦੇਣਗੇ, ਸਗੋਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਗਦੇ ਹੰਝੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬੋ ਦੇਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਦੇ ਭੱਟ ਭਰਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਜਲ-ਪਰਲੋ ਆ ਗਈ ਹੈ।

ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਦੁੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ

25-

26-

ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਈ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੀਵਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸ਼ੂਦਰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਧੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਆਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ।

27-
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਛਿੱਟਾ ਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੱਟੇ ਪੈ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਾਰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ. ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉੱਠ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਫਿਰ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ!

ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਪੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਭੱਟ ਦੀ ਗੱਡੀ ਆਉਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੜਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ 'ਤੇ ਨਾ ਪਵੇ। ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉੱਥੋਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਸ਼ੂਦਰ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ 'ਤੇ ਪੈ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਰ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਨਦੀ ਵੱਲ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਈ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਸਮੇਂ ਥੁੱਕਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਥੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਥੁੱਕ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇਸਨੂੰ ਦੇਖ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ੂਦਰ ਦੇ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਕੈਦੀ ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਤਰਸ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ; ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੈਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਤਰਸ ਖਾਧਾ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਅਹਿਸਾਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੇਗਾ। ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕੋਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਭੱਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦਸ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਿਟਟਿਓ ਚ ਮਿਲਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਮੂਰਖ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦਸ ਮੂਰਖ ਲੋਕ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣ ਦੇਣਗੇ । ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਦਸ ਮੂਰਖ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਆਦਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੇਲ ਨਾ ਖਾ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕਜੁੱਟ ਨਾ ਹੋਣ, ਪੂਰਬੀ ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਲਾਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ । ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਲੱਗੀ, ਭੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਵੀ ਵਧਣ ਲੱਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਵੰਸ਼

ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਆਪਣਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਇਹ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਏ ਗਏ ਸਨ।

28-
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੱਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਲੜਾਈ ਲੜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅੱਜ ਦੇ ਮਾਲੀ, ਕੁੰਬੀ ਆਦਿ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਠੱਪ ਹੋ ਗਿਆ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਲਈ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਲੀ, ਕੁੰਬੀ, ਸੋਨਾਰ, ਸ਼ਿਪੀ, ਲੋਹਾਰ, ਤਰਖਾਣ ਆਦਿ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖੋ- ਵੱਖਰੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਇੱਕੋ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਲੜਾਈ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਨੀ ਮਾੜੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਭੁੱਖੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਸਭ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਹੇ ਰੱਬਾ, ਇਹ ਲੋਕ ਤੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਅਪਰਾਧੀ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਜਾਂ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਖਾਣਾ ਮੰਗਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਵੀ ਭੱਜਦੇ ਹਨ। ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਸੀ, ਓਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸਖ਼ਤ ਜਾਤੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀਗਤ ਭੇਦਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ 'ਬਿੱਲੀਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ' ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ ਲੋਕ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਭੱਟ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸ਼ੂਦਰ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਗਿਆਨੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਭਾਟ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੇਰਾਫੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਹਰ ਸੰਭਵ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ।

ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਰਾ. ਰਾ. ਵਿਨਾਇਕ ਰਾਓ ਬਾਪੂਜੀ ਭੰਡਾਰਕਰ ਅਤੇ ਰਾ. ਰਾ. ਰਾਜੰਨਾ ਲਿੰਗੂ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

1 ਜੂਨ 1873

ਜੋਤੀ ਗੋਵਿੰਦ ਰਾਓ

29-

ਅਧਿਆਇ 1

(ਬ੍ਰਹਮਾ , ਮੂਲ , ਸਰਸਵਤੀ , ਈਰਾਨੀ ਭਾਵ ਆਰੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ)

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਯੂਰਪੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀਆਂ ਦਿਆਲੂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼, ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਆਦਿ ਨੇ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੂ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਖੈਰ, ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸ ਅੰਗ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਮਨੂਸੰਹਿੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮੂਰਖ, ਸਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਅਧਰਮੀ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਹਨ; ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਕੀ ਤੁਹਾਡਾ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟੀਆ, ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਹਨ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਤਜਰਬਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਈਮਾਨ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਤਾਂ ਮਨੂਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਧਰਮੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਜੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਗੁਲਾਮੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਮਨੂ ਨੇ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਹ ਕਿਵੇਂ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਮਨੂ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਮੂਲ ਮਾਂ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਕਿਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਠੀਕ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਤਲਬੀ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮਲੇਛਿਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਓ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੇਵਤਾ, ਸਭ ਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਖਿਤਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ? ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਮਲੇਛਿਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋ?

30-
ਉੱਥੋਂ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਮੀਟ ਦੀ ਗੰਧ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ? , ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਗੱਲ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ ਬਾਬਾ!

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਰਿਸ਼ੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਸ ਤੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਕਵਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਂ ਤੋਂ ਬਦਬੂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ, ਕੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ? ਬਸ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਮੰਗਲਿਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ, ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਰਸੋਈਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਚੇ ਮਾਸ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣ ਦੇਣਗੇ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹਾਰ ਰਸੋਈਏ ਇਸ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ? ਮਨੂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਠਹਿਰਾਓ, ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ, ਚਲੋ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ...

ਜੋਤੀਬਾ: ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਚਾਹੈਂ, ਹੋਣ ਦੇ। ਖੈਰ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਕੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਦਿਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਕਾਰਨ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਲਿੰਗਾਇਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਾਂਗ, ਉਹ ਵੀ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਦਿਨ ਸੁਆਹ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ? ਕੀ ਮਨੂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਨਹੀਂ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਲਿੰਗਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਲਿੰਗਾਇਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਛੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਪਰ ਇੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਮੂੰਹ, ਬਾਹਾਂ, ਪੱਟਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰ ਚਾਰ ਯੋਨੀ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਸੋਲਾਂ ਦਿਨ ਬੈਠਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਕੀ ਮਨੂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਸੀ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਅਤੇ, ਜੇ ਭਰੂਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿੱਥੇ ਬਚੀ, ਕੀ ਮਨੂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀਰਾਓ: ਨਹੀਂ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਅਤੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ।
ਸਿਰਫ਼ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣ ਸਕਣਗੇ। ਕੀ ਮਨੂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀਰਾਓ: ਨਹੀਂ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਅਤੇ ਸੁਣੋ, ਸਾਵਿਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਸ਼ਟ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਕਿਉਂ ਲਈ? ਕੀ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤਾਂ, ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸਿਰ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹ ਇਸ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਫਸਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਰੰਡੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਝਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਰੰਡਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਸਰਸਵਤੀ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ 'ਬੇਟੀਚੋਦ ' (ਕੁੜੀ) ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ,

31-
ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਸਤਿਕਾਰ ਜਾਂ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਢੋਂਡੀਰਾਓ:

ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਚਾਰ ਮੂੰਹ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅੱਠ ਛਾਤੀਆਂ, ਚਾਰ ਨਾਭੀਆਂ, ਚਾਰ ਯੋਨੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਗੁਦਾ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਸੌਂਦਾ ਹੈ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਵਰਗੀ ਪਤਨੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੁੰਨੀ ਚੋਂ ਚਾਰ ਮੂੰਹਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਹਨ।
ਈਰਾਨੀ ਜਾਂ ਆਰੀਅਨ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਆਰੀਅਨ ਲੋਕ ਵੱਡੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ, ਵਾਮਨ ਆਰੀਅਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸੀ, ਫਿਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਬਣਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੱਦੀ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਨੇ ਸਾਡੇ ਮੂਲ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਜਿੱਤੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਫ਼ਰਕ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਰੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਨਾਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਨੂ ਵਰਗੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਇਸ ਡਰੋਂ ਕਿ ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਗੱਲਾਂ ਰਚੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਬਾਰੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਰਚੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤਾਂ ਵੀ ਰਚੀਆਂ। ਨਾਰਦ ਵਰਗੇ ਰਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਵਧਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ। ਖੈਰ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਜਾਂ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪਿਆ ਦੇਖ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਉਸਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਚਾਰ ਸਿਰਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਪਏ ਦੂਜੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੱਤ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਕੀ ਬਹਾਦਰੀ ਮਿਲੇਗੀ?

32-

ਅਧਿਆਇ 2

ਮੱਤਸ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖਾਸੁਰ ਬਾਰੇ

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਵਾਮਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਰੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕਬੀਲੇ ਆਏ ਹੋਣਗੇ?

ਜੋਥੀਬਾ: ਆਰੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕਬੀਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ।

ਧੋਂਡੀਰਾਮ - ਤਾਂ ਕੀ ਪਹਿਲਾ ਕਬੀਲਾ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਜਲ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਨਹੀਂ, ਉਹ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਛੋਟੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਸਨ, ਮੱਛੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਉਹ ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਮਤਸਯ ਸੀ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਪਰ ਭਾਗਵਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੁਖੀ ਮਤਸਯ ਮੱਛੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੁਦ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਦੇ ਸਰੀਰ, ਭੋਜਨ, ਨੀਂਦ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਿਮਾਗ, ਜਿਗਰ, ਫੇਫੜੇ, ਅੰਤੜੀਆਂ, ਗਰਭ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜੀਵ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੱਛੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗੀ । ਔਰਤ ਸਿੱਧੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੱਛੀ ਪਹਿਲਾਂ ਆਂਡੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਆਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ 'ਤੇ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਮਰ ਜਾਣਗੇ? ਜੇ ਮੱਛੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਂਡੇ ਤੋੜ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਵਰਗੀ ਮੱਛੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲੈਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਰ ਜਾਂਦੀ? ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਆਂਡੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਂਡਾ ਤੋੜ ਕੇ ਮੱਛੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵਿਗਿਆਨਕ ਡਾਕਟਰ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੱਛੀ ਦੇ ਆਂਡੇ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰ ਮੱਛੀ ਕਿਹੜੀ ਸੀ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਗੋਤਾਖੋਰ ਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਆਂਡੇ ਵਿੱਚ ਮਤਸਯ ਅਵਤਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਤਾਖੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੰਕੇ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਹੀ ਹੱਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਹ ਸਭ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤਾਂ ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਤਸੱਯ ਮੁਖੀਆ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਣਗੇ?

33-
ਜੋਤੀਬਾ: ਪੱਛਮੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਉਤਰਿਆ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਤਸਯ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੱਤਸਯ ਉਤਰਿਆ, ਉਸਨੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਸ਼ੰਖਾਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਆਰੀਅਨ ਸ਼ੰਕਾਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੱਤਸਯ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੱਤਸਯ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ, ਸ਼ੰਕਾਸੁਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਮੱਤਸ ਕਬੀਲੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤਾਂ ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜਿੱਤਿਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਮਤਸਯ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਬੀਲਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜਣਾ ਪਿਆ। ਸ਼ੰਖਾਸੁਰ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਹਾੜ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਲੁਕ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਆਰੀਅਨਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਕਬੀਲਾ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਆਇਆ। ਉਹ ਕੱਛੂਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਉਤਰੇ। ਕੱਛੂ ਮੱਛੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਮੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕੱਛੂ ਵਾਂਗ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੁਰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕਛਪਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

34-

ਅਧਿਆਇ 3

ਕੱਛ, ਭੂਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਭੂਪਤੀ, ਖੱਤਰੀ, ਦਵਿਜ ਅਤੇ ਕਸ਼ਯਪ ਰਾਜੇ ਬਾਰੇ

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਕੱਛੂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਆਂਡੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਗਵਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੱਛ ਦਾ ਜਨਮ ਕੱਛੂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਤਸਯ ਵਾਂਗ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਈਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪੁੱਛਾਂਗਾ, ਕੱਛਵੇ ਨੇ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਉਤਰਦੇ ਹੀ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਾੜੀ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੱਤਸ ਕਬੀਲੇ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਭੂਦੇਵ ਭਾਵ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜੇ ਕੱਛ ਨੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਖੱਤਰੀ ਕਿੱਥੇ ਗਏ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਈਰਾਨੀ ਜਾਂ ਆਰੀਅਨ ਕਬੀਲਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਡਰ ਗਏ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ , ਦਵਿਜ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਵਿਜ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਕਸ਼ਯਪ ਨਾਮਕ ਇਸ ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਕੱਛ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ, ਯਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ, ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਈਰਾਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਮਦਦ ਆਈ, ਉਸਨੇ ਕਸ਼ਯਪ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਸ਼ਯਪ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਯੁੱਧ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕੱਛ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ, ਕਸ਼ਯਪ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਿਆ । ਉਹ ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

35-

ਅਧਿਆਇ 4

ਵਰਾਹ ਅਤੇ ਹਿਰਣਯਗਰ੍ਭ ਬਾਰੇ

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕੱਛ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਵਿਜਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕੌਣ ਬਣਿਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਵਰਾਹ, ਸੂਰ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਰਾਹ ਦਾ ਜਨਮ ਇੱਕ ਸੂਰ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਸੱਚਮੁੱਚ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਏ, ਤਾਂ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਆਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਬੱਚੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਇੱਕ ਸੂਰ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹੀ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੂਰ ਦੀ ਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਸੂਰ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਸੂਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ। ਪਰ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਰਾਹ ਆਦਿ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵਤਤ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਸੂਰ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਖਾ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਓਏ, ਪਦਮਾ ਸੂਰ ਵਰਾਹ ਆਦਿਨਾਰਾਇਣ, ਯਾਨੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਹੈ ਨਾ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕਤਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਹੁਣ, ਬੱਚੇ ਦਾ ਕਤਲ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਕਤਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੂੰ ਡੈਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦੰਤਕਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਡੈਣ ਵੀ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਰਾਹ ਦੀ ਮਾਂ ਪਦਮਾ ਨੇ ਨਰਕ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਕੁਧਰਮੀ ਕੰਮ ਲਈ ਕੋਈ ਤਪੱਸਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜੇਕਰ ਵਾਰਾਹ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਪਦਮਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਸੂਰ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸੀ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਪਦਮਾ ਸੁਆਰੀ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੀ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਇਹ ਗਪੋੜ ਗ੍ਰੰਥੀ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਨਾਰਦ ਜਾਂ ਮਨੂ ਵਰਗੇ ਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਸਨ? ਦੂਜਾ, ਕੀ ਪਦਮਾ ਨੇ ਵਰਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਛਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਇਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,ਜਦੋਂ ਉਹ ਛੋਟਾ ਸੀ, ਕੀ ਵਰਾਹ ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੰਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਮਲ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਆਦਿ ਨਾਰਾਇਣ ਜਾਂ ਖੁਦ ਵਰਾਹ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹਨ, ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਖੈਰ, ਮੈਂ ਵਾਰਾਹ ਦੇ ਬੀਜ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ?

36-
ਇਹ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਵਾਹ! ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਹੋ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਠੀਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਵਰਾਹ ਕਿਵੇਂ ਪਿਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਸੀ; ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ, ਜੰਗਲੀ ਸੂਰ ਵਾਂਗ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼, ਭਾਵ, ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਨੇ, ਉਸਨੂੰ ਝਿੜਕਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੂਰ, ਭਾਵ, ਵਰਾਹ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿੱਖੇ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ੀਪੂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ (ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ) ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਨ ਲੱਗ ਪਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਵਰਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹੋ ਗਈ।

37-

ਅਧਿਆਇ 5

ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਹਿਰਨਯਕਸ਼ਯਪ, ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਵਿਰੋਚਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ...

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਵਰਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਵਿਜ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕੌਣ ਬਣਿਆ?

ਜੋਤਿਬਾ: ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਨਰਸਿੰਘ

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਨਰਸਿੰਘ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਨਰਸਿੰਘ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਲਚੀ, ਨਕਲੀ, ਚਲਾਕ, ਧੋਖੇਬਾਜ਼, ਘਾਤਕ, ਬੇਰਹਿਮ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੀ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਉਸਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ੀਪੂ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਰੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਉਸਨੇ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਹਰਹਰ ਨਾਮਕ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਪੂਜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ,

ਪਰ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਵਿਅਰਥ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਉਸਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਉਸਦਾ ਮਨ ਅਜਿਹਾ ਘਿਨਾਉਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਰਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਲਿਆ, ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗ ਰੰਗਿਆ, ਮੋਟੇ ਨਕਲੀ ਦੰਦ ਲਗਾਏ, ਲੰਬੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਧਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗ ਦਿਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਰੇਸ਼ਮੀ ਸਾੜੀ ਪਹਿਨੀ, ਘੁੰਡ ਕੱਢਿਆ, ਅਤੇ ਜੋ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਾਂਗ ਲਚਕ ਕੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, , ਉਹ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ- ਵੱਡੇ ਥੰਮ੍ਹ ਸਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ੀਪੂ, ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ, ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਦਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਸੌਂ ਗਿਆ, ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਤੁਰੰਤ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਚੋਗਾ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ, ਵਾਘ- ਨਖਾਨੀ ਸਾਜ਼ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਹਿਰਣਯਕਸ਼ਯਪ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਢਿੱਡ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ ਫਸਾ ਕੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੁਧਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਰੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ, ਉਹ ਸਮਝ ਗਏ ਕਿ ਆਰੀਅਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਵਿਜ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵਿਪ੍ਰਿਆ (ਅਪ੍ਰਿਯ) ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ, ਉਸਦਾ ਦਾ ਨਾਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਪ੍ਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਹੁਣ ਨ੍ਰਿਸਿੰਹਾ ਨੂੰ ਨਾਰ-ਸਿੰਘ ਯਾਨੀ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪੈ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਨਰਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਪਰ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਦੀਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ।

38-
ਉਸਨੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਨਰਸਿੰਘ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਨਾ ਥੁੱਕੇ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸ਼ੁੱਧ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਥੰਮ੍ਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾੜੂ ਕਿਸਨੇ ਕੱਟਿਆ? ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਜਾਂ ਦਾਈ ਦਾ ਦੁੱਧ ਪੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੰਨਾ ਤਾਕਤਵਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ? ਕੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਝੂਠ ਫੈਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਲੱਕੜ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਮੁੱਛਾਂ ਉਗਾ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੂਰਖ ਵਾਂਗ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਨਹੁੰ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਦਾ ਢਿੱਡ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਓਏ, ਉਹ ਪਿਤਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਗਿਆਨੀ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਝਿੜਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਧਰਮ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕੀ ਸਰਬ-ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ? ਇੱਕ ਅਗਿਆਨੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਖੁਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੀ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜੇ ਉਹ ਹਿਰਣਯਕਸ਼ੀਪੂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੋਹਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵੇਸਵਾ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਬੁੱਧੀ ਸੀ। ਕਾਰਨ ਸਾਫ਼ ਹੈ, ਦੇਖੋ ਇੱਕ ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ

ਨੂੰ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ!

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਨਰਸਿੰਘ ਦੇ ਅਪਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੋਖੇ ਅਤੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਫੇਲ ਹੋ ਗਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰਾ ਧੋਖਾ ਅਤੇ ਫਰੇਬ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਤੀ ਭਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਰੋਚਨ ਨੇ ਗੱਦੀ ਸੰਭਾਲੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੀਰੋਚਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਾਲੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਯੋਧਾ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਛੋਟੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਵਾਮਨ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਾਲੀ ਨਾਲ ਜੰਗ

39-
ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਬਾਲੀ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਵਾਮਨ ਬਹੁਤ ਲਾਲਚੀ, ਹੰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਘਮੰਡੀ ਸੀ।

40-

ਅਧਿਆਇ 6

ਬਲੀਰਾਜਾ, ਜੋਤੀਬਾ, ਮਰਾਠਿਆਂ, ਖੰਡੋਬਾ, ਮਹਾਸੁਭਾ, ਨੌ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਜੱਜ, ਭੈਰੋਬਾ, ਭਰਦੀ, ਸੱਤ ਆਸਰਾ, ਡੇਰੇ, ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਣਾ, ਵਾਮਨ, ਪਾਸਾ ਲੈਣਾ, ਵਿੰਧਿਆ ਪਰਬਤ, ਘੜਾ ਰੱਖਣਾ, ਬਲੀਰਾਜਾ ਦੀ ਮੌਤ, ਸਤੀ ਬਣਨਾ, ਪੂਜਨੀਕ, ਸ਼ਿਲਾਂਗਨ, ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਬਲੀ, ਬਾਂਗਰਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ, ਬਾਂਗਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਬਾਂਗਰਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ, ਵਾਮਨ। ਉਪਾਧਿਆਏ, ਹੋਲੀ, ਬਹਾਦਰ ਯੋਧੇ, ਬਾਲੀ-ਪ੍ਰਤਿਪਦਾ, ਭਈਆ ਦੂਜ ਆਦਿ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਬਲੀਰਾਜਾ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਲੀ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਬਲੀਰਾਜਾ ਦੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿੰਘਲਾਦੀਪ (ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ) ਦੇ ਟਾਪੂ ਵੀ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਬਾਲੀ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਟਾਪੂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ, ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ, ਬਾਲੀ ਕੋਂਕਣ ਅਤੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਜੋਤੀਬਾ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰ ਕੋਲਹਾਪੁਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਰਤਨਾਗਿਰੀ ਨਾਮ ਦਾ ਪਹਾੜ ਸੀ। ਇਸ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਬਾਲੀ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰੀਅਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਮਰਾਠਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਡਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਨੌਂ ਹਿੱਸਿਆਂ (ਖੰਡਾਂ) ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਖੰਡੋਬਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਹਰ ਖੰਡੋਬਾ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਲੂਖਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੇਜੋਰੀਚਾ ਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਖੰਡੋਬਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੱਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੱਲਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਮਲਹਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਮਰਤਾਂਡ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਮਲਹਾਰ ਨਾਮਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਗ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਰਾਗ ਇੰਨਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਅਕਬਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰੀ ਗਾਇਕ ਤਾਨਸੇਨ ਨੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਾਗ ਬਣਾਇਆ। ਬਲੀਰਾਜਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸੁਭਾ, ਯਾਨੀ ਨੌਂ ਭਾਗਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਮਾਲੀਆ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ। ਅੱਜ ਮਹਾਸੁਭਾ ਨੂੰ ਮਹਾਸੋਬਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਵੀ ਮਰਾਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ

41-
ਇੱਕ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਮਹਾਸੁਭਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਿੰਦੂਰ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਜਾਂ ਵਾਢੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਿਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੂਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਯਵਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਯਵਨਾਂ ਤੋਂ ਸਗੋਂ ਮਿਸਰ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇੱਥੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਯੁੱਧਿਆ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਕਈ ਖੇਤਰ ਵੀ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਆਏ, ਇਸਨੂੰ ਦਸਵਾਂ ਭਾਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜ ਮੁਖੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕਾਲਭੈਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਸ਼ੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕੋਤਵਾਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੁਨਰਮੰਦ ਆਦਮੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਗ ਵੀ ਰਚਿਆ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਭੈਰਵ ਰਾਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਤਾਨਸੇਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਨੇ ਵੀ ਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਡੌਰ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ ਵੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਡੌਰ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਇੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਦੰਗ, ਤਬਲਾ ਵਰਗੇ ਸਾਜ਼ ਵੀ ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਫਿੱਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਨੂੰ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਭੈਰਵਾਡੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਜੋ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਭਰਾਡੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਦਾ ਰਾਜ ਅਜਪਾਲ ਯਾਨੀ ਦਸ਼ਰਥ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਾਸਕ ਸੀ, ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਸੱਤ ਸ਼ਾਸਕ ਸਨ ਜੋ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੱਤ-ਆਸ਼੍ਰਯੀ ਪੈ ਗਿਆ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਬਲੀਰਾਜਾ ਦਾ ਰਾਜ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਰਾਜਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, "ਬਾਲੀ ਤੋਂ ਕਾਨ ਪਿੱਲੀ" ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ (ਜਿਸਦੀ ਸੋਟੀ ਹੈ, ਉਹਦੀ ਮੱਝ)।

ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਲੀਰਾਜਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਉਹ ਇੱਕ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਨ ਅਤੇ ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਪਾਨ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਲਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਰੀਅਲ ਅਤੇ ਸੁਪਾਰੀ ਲੈ ਲੈਂਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਹਲਦੀ ਦਾ ਤਿਲਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ । ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਰਾਹੀਂ ਬਲੀਰਾਜਾ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਸੌਂਪਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਹਾਦਰ ਬਲਿਰਾਜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰਦਾ । ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਨਾਮ ਤਲ ਉਚਲਣੇ (ਬੀੜਾ ਚੱਕਣਾ- ਬੀੜਾਂ ਪਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ "ਤਾਲੀ ਉਚਲਣੇ" ਬਣ ਗਿਆ। ਭੈਰੋਬਾ, ਜੋਤੀਬਾ ਅਤੇ ਨੌਖੰਡੋਬਾ ਬਲੀਰਾਜਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁੱਖ-ਦੁੱਖ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਮਰਾਠਾ ਕੋਈ ਸ਼ੁਭ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀੜਾ ਚੱਕਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਰਸਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਜੋਤੀਬਾ, ਭੈਰੋਬਾ ਅਤੇ ਖੰਡੋਬਾ ਨੂੰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਰ ਹਰ (ਹਰ-ਹਰ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਗੜਿਆ ਰੂਪ ਵੀ 'ਹੁਰਾ-ਹੁਰਾ' (Hurra Hurra) ਹੈ, ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਰਿਵਾਜ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਰਾ-ਹੁਰਾ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਹੁਰਾ ਮੁੰਡੇ! ਕਾਠੀ ਢਿੱਲੀ ਕਰੋ ਜਾਂ ਘੋੜਾ ਜਿੱਤੋ! (Hurrah Boys , Loose the Saddle or win the horse) ਮਹਾਦੇਵ, ਬਹਿਰੋਬਾ ਜਾਂ ਜੋਤੀਬਾ ਸਾਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਣ, ਸਦਾਨੰਦ ਦਾ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਮਲੂਖਨ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲੀਰਾਜਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਦੇਵ

42-
ਦੀ ਜੈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ੁਭ ਦਿਨ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਮਰਾਠੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਗ, ਮਹਾਰ, ਕੁੰਬੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਆਦਿ ਲੋਕ ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਲਦੇਵਤਾ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਲ, ਬਾਉਕਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਖੁਦ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜਦੋਂ ਵਾਮਨ ਬਲੀਰਾਜਾ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਵਾਮਨ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਫੌਜ ਸਮੇਤ ਬਾਲੀ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਾਲੀ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਜਬੂਰੀ ਕਾਰਨ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਵਾਮਨ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਭਾਦੋਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਮੱਸਿਆ ਤੱਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਯੁੱਧ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਵਾਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਭਾਦਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਧ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੱਸੂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸ਼ਟਮੀ ਤੱਕ, ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬਲੀਰਾਜਾ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਮਗਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਬਲੀਰਾਜਾ ਦੀ ਰਾਣੀ ਵਿੰਧਿਆਵਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਸਰੇ ਪੁਜਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਆ ਪੁੱਟਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੁੱਕੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ, ਉਹ ਅੱਠ ਰਾਤਾਂ ਅਤੇ ਅੱਠ ਦਿਨ ਉਸ ਟੋਏ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਰਹੀ, ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਖਾਧੇ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਲਏ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਦੇਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਅੱਸੂ ਦੀ ਸ਼ੁਕਲ ਅਸ਼ਟਮੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਉਸਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਨੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਟੋਏ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿੰਧਿਆਵਲੀ ਸਤੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸਾੜ ਲੈਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ, ਖੁਸਰਿਆਂ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਪਿੱਟ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਰਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਉਹ ਰਾਣੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਉਹ ਸਭ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ, ਹੇ ਸਾਡੀ ਦਿਆਲੂ ਰਾਣੀ, ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ

ਗੂੰਜਦਾ ਰਹੇ, ਆਦਿ। ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਫੈਲਾਅ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅੱਗ ਦੇ ਟੋਏ ਨੂੰ ਕਈ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਲੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੋਰ ਯੁੱਧ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਕੇ, ਉਹ ਅਸ਼ਵਨੀ ਦੀ ਨੌਵੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਕੀ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਮਨ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਾਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਅੱਸੂ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਥੋਂ ਉਸਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਹ "ਵਿਹੜਿਆਂ ਚੋਂ ਸੋਨਾ ਲੁੱਟਿਆ " ਗੱਲ ਬਣ ਗਈ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮਖੌਲ ਵਿੱਚ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਬਾਲੀ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਲੀ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਵਾਮਨ ਨੇ ਪੁਤਲੇ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ।

43-
ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਵਿਜੇਦਸ਼ਮੀ ਹਰ ਸਾਲ ਅੱਸੂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦਸਮੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਚੌਲ ਜਾਂ ਕਣਕ ਦੇ ਆਟੇ ਨਾਲ ਬਾਲੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣਾ ਖੱਬਾ ਪੈਰ ਉਸਦੇ ਪੇਟ 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਚਨਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਟਹਿਣੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਾਲੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿੱਚੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਾਲੀ ਆਵੇ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ "ਇਡਾ ਪੀੜਾ ਜਾਵੋ ਅਤੇ ਬਾਲਿੰਚੇ ਰਾਜ ਯੇਵੋ। ((ਦਵਿਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋਕੇ ਬਾਲੀ ਦਾ ਰਾਜ ਆਵੇ) ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਹਰ ਸਾਲ ਬਾਲੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਖੱਤਰੀ ਔਰਤਾਂ ਇਸ ਦਿਨ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਲੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲੀ ਦਾ ਰਾਜ ਕਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਸੀ। ਧੰਨ ਹੈ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਅਤੇ ਧੰਨ ਹੈ ਉਸ ਰਾਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ! ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅੱਜ ਦੇ ਹਿੰਦੂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਲਈ, ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਨਮਦਿਨ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕੀ ਬਲਿਰਾਜਾ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਉਹ ਪਹੁੰਚੇ ਹੀ ਨਹੀਂ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਅੱਸੂ ਦੀ ਚੌਦਵੀਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸ਼ਾਸਕ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਸਮੇਤ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ, ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵਾਮਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਵਾਮਨ ਬਹੁਤ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ। ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਤ ਭਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

ਧੌਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਵਾਮਨ ਦੀ ਸੈਨਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜੋ ਕੁਝ ਸੀ, ਉਹ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਮਾਲਿਆ ਵਾਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ।

ਉਸਨੇ ਪਹਾੜ ਦੀ ਤਲਹਟੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਮਨ ਭੋਜਨ ਦੇ ਦਾਣੇ ਦਾਣੇ ਲਈ ਮੋਹਤਾਜ ਹੋ ਗਿਆ । ਕਈ ਲੋਕ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਾਮਨ ਦਾ ਦਿਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਯਾਨੀ ਇਸ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਮਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਨੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਈ। ਉਪਾਧਿਆਏ ਨਾਮ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਉਪਾਧਿਆਇਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਿਤਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਸਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸੀ।
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਾਣਾਸੁਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਹਾਦਰ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਫੱਗਣ-ਵਧ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨੰਗੀਆਂ ਤਲਵਾਰਾਂ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ।

44-
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨੱਚਿਆ ਅਤੇ ਗਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਇਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਖੱਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦੱਬਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਉਪਾਧਿਆਏ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇ ਇੱਥੇ ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਦੌਲਤ ਗਿਣਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਅੱਸੂ-ਵਧ ਤ੍ਰੋਦਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵੱਧ- ਚਤੁਰਦਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮੱਸਿਆ ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਆਦੀ ਭੋਜਨ ਪਰੋਸਿਆ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੱਤੇ ਦੀ ਏਕਾਦਸ਼ੀ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ, ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬੁੱਢੀਆਂ, ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਈਆਂ। ਕੱਤੇ ਦੀ ਦਵਾਦਸ਼ੀ 'ਤੇ, ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਸੁਆਦੀ ਪਕਵਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆਇਆ ਜੋ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਬੁਰਾਈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਬਾਲੀ ਦਾ ਰਾਜ ਆਵੇ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਹਰ ਸਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ, ਖੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਈਆ ਦੂਜ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਬਾਲੀ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਾਧਿਆਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਰੰਪਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੇ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਵਾਮਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਾਮਨ ਨੇ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਭਿਖਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਕੇ ਫਸਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਾਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਕਦਮ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਵਾਮਨ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕਦਮ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾਪ ਲਿਆ। ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤੀਜਾ ਕਦਮ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਤੀਜਾ ਪੈਰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਉਪਾਧਿਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਸੱਚ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਝੂਠ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪ ਸੋਚੋ। ਉਹ ਗੈਂਡਾ ਜਿਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾਪ ਲਿਆ, ਉਸ ਗੈਂਡੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕਿੰਨੇ ਪਿੰਡ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣਗੇ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸਨੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਾਰੇ ਟੁੱਟ ਕੇ ਇੱਧਰ-

ਉੱਧਰ ਖਿੰਡ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ! ਤੀਜਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਧੜ ਕਿੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ? ਫਿਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਹੀ ਵਿਚਕਾਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਤੀਜਾ ਕਦਮ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਬਲਿਰਾਜ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪੈਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕੀ ਇਹ ਗੈਂਡਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਸੀ? ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਘਿਣਾਉਣਾ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ? ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਇੰਨਾ ਮਾੜਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਮਨ ਧੋਖੇਬਾਜ਼, ਘਾਤਕ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਿਸਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਚੌਥੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਗੈਂਡੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੀ, ਦੂਜਾ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀ।

45-
ਤਾਂ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਤੀਜਾ ਪੈਰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਾਂ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਇੱਛਾ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰੀ ਕਰਾਂ? ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰੂਸੀ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਆਦਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਖੈਰ, ਉਸਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇੱਕ ਆਮ ਬਾਲੀ ਰਾਜੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਸ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੀ, ਕਿ ਆਓ, ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਤੀਜਾ ਪੈਰ ਮੇਰੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਰੱਖੋ? ਇਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ, ਇਹ ਕੋਈ ਘੱਟ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਗੈਂਡੇ ਦੇ ਭਾਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਓਏ, ਜੇ ਉਸ ਦਿਨ ਧਰਤੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਦੇ? ਉਸ ਦੈਂਤ ਨੇ ਬਚਣ ਲਈ ਕੀ ਖਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਚਾਰ ਲੋਕ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਜਾਂ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਗਿੱਦੜਾਂ ਲਈ ਭੋਜਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ। ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਾੜਨ ਲਈ ਇੰਨੀਆਂ ਲੱਕੜਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ? ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗਵਤ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੰਥ ਝੂਠ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਪਾਧਿਆਇਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਯੋਤਿਭ: ਬਾਬਾ: ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਭਾਗਵਤ ਆਦਿ ਆਪ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਾਗਵਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਨੀਤੀ ਪਸੰਦ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਵੇਗੀ।

46-

ਅਧਿਆਇ 7

ਬ੍ਰਹਮਾ, ਤਾੜ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਜਾਦੂਈ ਮੰਤਰ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਅਟਕ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ, ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਜਾਨਵਰ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਧੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਭੱਟ, ਦੈਂਤ, ਯੱਗ, ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੀ ਮੌਤ, ਅਛੂਤ, ਧਾਗੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਬੀਜ ਮੰਤਰ, ਮਹਾਰ, ਸ਼ੂਦਰ, ਕੁਲਕਰਨੀ, ਕੁਲੰਬੀ ਕੁੰਬੀ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਵਲੇ (ਮੰਗਲ) ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ, ਮਨੂ, ਭੱਟ ਆਚਾਰੀਆ ਸਿੱਖਿਆ, ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜੇ, ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਦਿ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਵਾਮਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਾਧਿਆਏ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕੌਣ ਬਣਿਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੇਤਾ ਚੁਣਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨਾਮਕ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਇੱਕ ਪੈਸੇ ਲਈ ਵੀ ਉਸਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਚਾਰ-ਮੁਖੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਚਲਾਕ, ਜ਼ਿੱਦੀ, ਚਲਾਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਲੇਰ ਆਦਮੀ ਸੀ।

ਢੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਖਜੂਰ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾਦੂਈ ਜਾਦੂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਉੱਕਰੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਈਰਾਨੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਯਾਦ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਂਗ, ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਸ਼ਾ ਸਰਵਕ੍ਰਿਤ (ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਵਿਗੜਿਆ ਰੂਪ) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆਂ- ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਮੰਤਰ ਵਿਦਿਆ (ਵੇਦ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲੀਆਂ। ਫਿਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਈਰਾਨੀ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਥੋਂ ਆਰੀਅਨ ਲੋਕ ਈਰਾਨ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਲੱਗੇ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਟਕ ਨਦੀ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਖਾਂਦੇ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਉਸਨੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੰਦਾਂ, ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਫਲ ਅਤੇ ਫੁੱਲ, ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਪੰਛੀ ਖਾਧੇ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਨਜੂਨ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਤੀਬਰ ਨਫ਼ਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 'ਰਕਸ਼ਕ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ '”ਰਾਖਸ਼” ' ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ 'ਭ੍ਰਸ਼ਟਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ 'ਭੱਟ' ਬਣ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਭੱਟ ਜਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਕ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਆਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਸ ਖਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਜੀਭ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਮੌਕਾ ਦੇਖ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪੁੰਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਸ਼ੂ ਯੱਗ, ਅਸ਼ਵਮੇਧ ਯੱਗ ਆਦਿ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਤੱਥ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ।

47-

.

ਢੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਜੋ ਵੀ ਉੱਥੇ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦੇਖ ਕੇ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਰਿਵਾਰਾਂ (ਜਿਸਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਪਰਵਾਰੀ ਹੈ) ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਾਤ ਅਚਾਨਕ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਦੈਂਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਖਿੰਡ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਛਾਣਨਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦਾ ਸੂਤੀ ਧਾਗਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਇਸਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਸੂਤਰ ਭਾਵ ਪਵਿੱਤਰ ਧਾਗਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਤੀ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੀਜ ਮੰਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਜ ਗਾਇਤਰੀ ਮੰਤਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਕਟ ਆਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਮੰਤਰ ਨੂੰ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੱਟ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਢੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਭਾਟ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਕਈ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਇਲਾਕਾ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਹਾਰੀ (ਜਿਸਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਮਹਾਰ ਹੈ) ਜੋ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲੜੇ, ਖੱਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਸਭ ਕੁਝ ਖੋਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਧੁੱਤ ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਦਰ (ਜਿਸਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਸ਼ੂਦਰ ਹੈ) ਲੋਕ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ। ਬਾਕੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਭਾਟ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਪ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਲਈ ਹੀ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਅਫ਼ਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਲੇਕਰਨੀ ਪੈ ਗਿਆ। (ਅੱਜ ਇਸਨੂੰ ਕੁਲਕਰਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲਵਾੜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਅੱਜ ਕੁਲੰਬੀ ਜਾਂ ਕੁੰਬੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਨਬੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੁਨਬੀ ਅਤੇ ਦਾਸੀ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸੱਤਾ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਭੱਟ ਇੰਨਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟੀਆ ਸਮਝਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਰ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਭੱਟ (ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਫ਼ਰਸ਼ 'ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕਾਂ ਵਾਂਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ) ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਨੀਚ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਪੁੰਨ ਅਤੇ ਪਾਪ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਉਹ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦੇ। ਹੁਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹੁਣ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਭਿਖਿਆ ਮੰਗ ਕੇ ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪਸ਼ੂ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

48-
ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਊਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੋਬਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਹਲ ਵਾਹੁਣ, ਕਹੀ ਚਲਾਉਣੀ, ਬੈਲ-ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ, ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ, , ਪਾਣੀ ਦੇਣ, ਖੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰਾ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਰਾਤ ਭਰ ਡੰਡਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਖੇਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਖੇਤ ਤੋਂ ਘਰ ਤੱਕ ਫਸਲਾਂ ਜਾਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੱਪਲਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਲਟੈਣ ਜਗਾਉਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਭੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਸ਼ੂਦਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨਹਾਉਂਦੀਆਂ, ਧੋਦੀਆਂ, ਗੁੰਦਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਜਦੋਂ ਮਹਾਰੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ

ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਬਾਰੇ, ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ, ਇੱਕੀ ਹਮਲੇ, ਦੈਂਤ, ਰਾਵਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਖੰਡੇਰਾਓ, ਨੌਂ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਜਨਾਈ, ਸੱਤ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ, ਮਹਾਰਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਧਾਗਾ, ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ, ਅਛੂਤ, ਮਾਤੰਗ, ਚੰਡਾਲ, ਮਹਾਰਾਂ ਦਾ ਕੁਚਲਣਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਗੰਧਰਵ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਨਾਹੀ, ਖੱਤਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ, ਪ੍ਰਭੂ, ਰਾਮੋਸ਼ੀ, ਜਿੰਜਰ ਆਦਿ ਲੋਕਾਂ, ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੀ ਹਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਤਿਆਗਣਾ, ਅਮਰ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਆਦਿ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕੌਣ ਬਣਿਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ

ਢੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਕੀ ਸੀ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੰਕਾਰੀ, ਦਲੇਰ, ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ, ਬੇਰਹਿਮ, ਮੂਰਖ ਅਤੇ ਨੀਚ ਮਨੁੱਖ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਰੇਣੁਕਾ, ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੰਬੇ ਸਨ। ਵੈਸੇ, ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ ਸੀ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਉਸਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਹੋਇਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਮਹਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕੀ ਭਿਆਨਕ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਵੈਤੀ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪਭ੍ਰੰਸ਼ ਦੈਤਯ ਪੈ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਰੇ ਮਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹਾਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਹਤਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਬਿਤਾਏ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਜੂਰੀ ਦੇ ਖੰਡੇਰਾਓ ਰਾਵਣ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਸ਼ਰਨ ਲਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੌਂ ਭਾਗ ਅਤੇ ਸੱਤ ਆਸਰੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਬਿਤਾਏ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਨੌਂ ਖੰਡਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤਰੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨੌ ਖਾਨਚੀ ਜਨਾਈ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੱਤ ਆਸ਼ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਤੀ ਆਸਰਾ ਭਾਵ ਸੱਤ ਦੇਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਮਹਾਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੇ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਫੜ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਧਾਗਾ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੇ ਮਹਾਰ ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ, ਮਹਾਰ, ਅੰਤਯਜ ਮੰਗ ਅਤੇ ਚੰਡਾਲ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਇੱਥੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਜ਼ਾਲਮ ਆਦਮੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਮਹਾਰ ਆਦਮੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਨੀਂਹ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੀਕਣ ਅਤੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਤਰਸ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇਲ ਅਤੇ ਸਿੰਦੂਰ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਮੁਸਲਿਮ ਰਾਜ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਖੈਰ, ਮਹਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੇ ਹੋਏ, ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਕੀ ਬਣੇ?

51-
ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪੰਚਾਇਤ ਬੁਲਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਆਪਣੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਮਹਾਰ ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਸੂਮ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਜ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਾ ਦੇ ਸਕਣ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਹਾਨ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ, ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਕਬੀਲੇ ਬਣਾਏ ਜੋ ਅੱਜ ਪਰਭੂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਮੋਸ਼ੀ, ਜਿੰਗਾਰ, ਤੁੰਬਾਡੀਵਾਲ ਅਤੇ ਕੁਮਹਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੀ ਇਸ ਜ਼ਾਲਮ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ-ਜੁਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿਰਨਿਆਕਸ਼ਯਪ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ (ਬਾਨਾਸੁਰ ਦੀ ਧੀ ਊਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਦਿਊਮਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ) ਤੱਕ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਵੰਸ਼ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ਾਸਕ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਦੂ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਾਹਰ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਸਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਇੰਨਾ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਇੱਕ ਖੇਤਰਪਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮਚੰਦਰ ਨੇ ਇੱਕ ਇਕੱਠ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਧਨੁਸ਼ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਇੰਨਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਮਚੰਦਰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ, ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਇੰਨਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਰਾਜ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਕੋਂਕਣ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਪਛਤਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਢੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜੇ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਅਮਰ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਮਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦਾ ਪਾਵੜਾ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਕਿ ਕੀ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੇ ਅੱਜ ਦੇ ਮੰਗ ਮਹਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨਾਲ 21 ਵਾਰ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਰੀ ਖੱਤਰੀ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਮਰ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਸੱਚਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੇਰੀਆਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ।

52-
ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ian ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵੰਡਦੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਵੀ ਠੀਕ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੇਲਾ ਨਹੀਂ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਤੇ ਮਾਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਗਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਠੀਕ ਹੈ, ਚਲੋ ਇਸਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਾਂਗਾ…

ਉਸ ਅਮਰ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਉਰਫ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਨੂੰ, ਟਿਕਾਣਾ - ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇ

ਦਾਦਾ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ,

ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਤੁਸੀਂ ਅਮਰ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਕੌੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਰੇਲਾ ਖਾਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ। ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਮਛੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਸ ਇੱਥੇ ਆਓ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਦਰਯਾਨ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਵਾਓ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਏ ਗਏ ਗਾਜਰ ਖਾਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ, ਅੱਜ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ, ਫਰਾਂਸੀਸੀਆਂ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਚਿਹਰਾ ਲੁਕਾ ਕੇ ਨਾ ਘੁੰਮੋ; ਇਸ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ਼ ਮੈਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹ ਮੰਨਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰ, ਮੰਗ ਆਦਿ ਜੋ ਮਹਸੋਬਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਬਾਹਰ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਨਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਤਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਰ। ਉਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਵਰਗੇ ਭੁੱਖੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

1 ਅਗਸਤ 1872

ਜੂਨਾ ਗੰਜ, ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 527

ਤੁਹਾਡਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ, ਯਾਤਰੀ ਜੋਤੀਬਾ ਗੋਵਿੰਦਰਾਓ ਫੂਲੇ

53-

ਅਧਿਆਇ 9

ਵੇਦ ਮੰਤਰਾਂ ਬਾਰੇ, ਜਾਦੂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਵਸ਼ੀਕਰਨ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਆਗਮਨ, ਜਪ, ਚਾਰ ਵੇਦ, ਬ੍ਰਹਮਜਲ, ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ, ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ, ਭਾਗਵਤ ਅਤੇ ਮਨੂ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਆਦਿ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਕਮਰ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨ ਹੋ ਗਿਆ । ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਵੇਂ ਪਿਆ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਮੰਤਰ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ

ਰਾਜ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਡਰ ਸਾਰੇ ਮਾਸੂਮ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਫੜ ਗਿਆ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵੇਖੋ ਜਦੋਂ ਭ੍ਰਿਗੂ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਲੱਤ ਮਾਰੀ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੇ ਰਿਸ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਆਰਥ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਆਦਿ ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਪੈਰ ਦਬਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਸ਼ੂਦਰ ਹਾਂ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟੀਆ ਜੀਵ), ਭਾਵੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਾਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਪਰ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹ ਜਾਦੂ ਅਤੇ ਮੰਤਰ ਕਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹਨ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਜੋ ਕਾਲਾ ਜਾਦੂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਬੰਗਾਲੀ ਜਾਦੂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੌੜੀ- ਛੱਡਣੀ, ਵਸ਼ੀਕਰਨ ਆਦਿ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਜਾਦੂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਦਲਾਅ ਆਏ ਹੋਣਗੇ, ਕੁਝ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਲੇ ਜਾਦੂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰ ਵਾਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਮ ਨਮਹ ਓਮ ਹੀ ਨਾਹ, ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਆਰੀਅਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਬਸਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉੱਥੋਂ ਕਾਲੇ ਜਾਦੂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਬੰਗਾਲੀ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਕਾਲਾ ਜਾਦੂ ਪੈ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਆਰੀਅਨ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚੇ, ਉਹ ਮੂਰਖਾਂ ਵਾਂਗ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਖੇਡ ਖੇਡਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਮਰਸ ਨਾਮਕ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਦੇਵਤਾ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਾਟ ਲੋਕ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
54-
ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਾਪ, ਕਰਮਕਾਂਡ, ਜਾਦੂ ਅਤੇ ਜਾਦੂ ਆਦਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਕੁੰਬੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਗੇ ਅਤੇ ਤਵੀਤ ਦੇ ਕੇ ਲੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪੇਟ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚਾਰ ਵੇਦ ਸਵੈਯੰਭੂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਹ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋਗੇ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਵ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਗਏ ਸੂਕਤ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰਚੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਈ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਇਹ ਬ੍ਰਹਮਜਾਲ ਕਿਵੇਂ ਫੈਲਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਦਰਅਸਲ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮਰਿਸ਼ੀ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਬਣਾਏ ਯਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਦਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮਰਿਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਬੇਕਾਰ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਹੇਰਾਫੇਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ

ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਵੇਦ ਵੀ ਰਚਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਰਸ਼ੂਰਾਮ ਨੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਹਰਾਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਦੂ-ਟੂਣਿਆਂ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਭਾਈ ਨਾਰਦ, ਜੋ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖੁਸਰੇ ਵਾਂਗ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਦਿਨ-ਰਾਤ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਰਾਮਚੰਦਰ ਅਤੇ ਰਾਵਣ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਸ, ਕੌਰਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਂਡਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰਦੇ ਸਨ, ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ, ਕਦੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੀਣਾ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹਿਤ ਕਰਦਾ, ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਤਾੜੀ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੱਚਕੇ ਅਤੇ ਗਾਕੇ ਦਿਖਾਉਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਾ ਕੇ ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰ, ਜਾਦੂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮ੍ਰਿਤੀਆਂ, ਸੰਹਿਤਾਵਾਂ, ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ, ਪੁਰਾਣਾਂ ਆਦਿ ਲਿਖੀਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਸਰਬੋਤਮਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣਨ ਦੇ ਸਾਡੇ ਪੇਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਚੋਗਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ੂਦਰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬ੍ਰਹਮਜਾਲ ਅਤੇ ਛਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕਣ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਭਰਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵਰਗੇ ਅਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕੀ ਭਾਗਵਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਬਾਅਦ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਭਾਗਵਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਰਜੁਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਬੱਚੇ, ਜਨਮੇਜੈ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਹੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗਵਤ ਕਥਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮਨਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ।

55-
ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਨੀਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਣਾ ਬਿਹਤਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੇ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵੀ ਭਾਗਵਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਧੋਂਡੀਰਾਓ: ਕੀ? ਭਾਗਵਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗਵਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਨੇ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਨੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਥੀ ਦੇ 8 ਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਦੇ 110 ਵੇਂ ਪਉੜੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰਾਜਾ ਸੁਦਮਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ? ਉਸਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ 10 ਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਦੇ 108 ਵੇਂ ਪਦੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਨੇ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਮਾਸ ਖਾਧਾ ਸੀ? ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

56-

ਅਧਿਆਇ 10

ਦੂਜਾ, ਬਲੀਰਾਜਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਧਰਮ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਦੇ ਮਨਘੜਤ ਬਿਆਨ, ਨਾਸਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਬੇਰਹਿਮੀ, ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਲੇਖਕ, ਕਰਮ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗ, ਬਾਜੀਰਾਓ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਸਕਾਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਮਨਘੜਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਆਦਿ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਠੀਕ ਹੈ, ਉਹ ਹਾਰ ਗਏ । ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦੇ ਪਵੜਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਚਾਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚਿੱਤਰ ਖੇਡ (ਹਵਾ ਆਉਣੀ) ਖੇਡਿਆ ਸੀ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਬਲੀਰਾਜਾ, ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਦਾਤਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ, ਸੱਚ ਦਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ, ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪਿਤਾ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਭੱਟਾਂ ਵਰਗੇ ਸਾਰੇ ਪਖੰਡੀ, ਦੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਥਾਮਸ ਪੇਨ ਵਰਗੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਬਲੀਰਾਜਾ ਬਣ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਚਾਰ ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਸਲੀਬ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ, ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹਲਚਲ ਮਚ ਗਈ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਬਣ ਗਏ। ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਵਾਂਗ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੇਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਿੱਲਣ-ਹਿਲਾਉਣ (ਹਵਾ ਆਉਣੀ) ਦੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਲੋਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਂਖਯਮੁਨੀ ਆਦਿ, ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਜਾਦੂ ਰਾਹੀਂ ਚਮਤਕਾਰ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਦੂਈ ਮੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਕਰਕੇ,ਜੋ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਜਾਤ-ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਊ ਮਾਸ ਖਾਂਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ, ਸੁਆਰਥੀ, ਵਿਭਚਾਰੀ, ਬੁਰਾਈ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਰਨਾਟਕ ਭੱਜ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਗਿਆਨ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਕਾਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਬੋਧੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹਟਾ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਾਸਤਿਕ ਧਰਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ।

57-
ਇਸਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਵੇਦਾਂਤ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਸਨੇ ਤੁਰਕਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ , ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੱਤਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਬੋਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜਾਦੂਈ ਮੰਤਰ ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਭਾਗਵਤ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਕਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਬੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚੰਗੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਸਨੇ ਅਮਰਕੋਸ਼ਾ ਵਰਗੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਦੇ ਕਾਇਰ ਚੇਲੇ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਨ ਲੱਗ ਪਏ, ਭਗਵਾਨ ਵਾਂਗ ਪਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਵਿਆਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਾਂਗ ਨੱਚ ਕੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੁਕੰਦਰਾਜ, ਗਿਆਨੇਸ਼ਵਰ, ਰਾਮਦਾਸ ਵਰਗੇ ਕਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੇਖਕ ਸਨ ਜੋ ' ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਦੋ ' ਵਾਂਗ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀ ਗਰਦਨ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਉਤਾਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਆਉਣ। ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ, ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਕਰਮ ਮਾਰਗ ਅਤੇ ਨਾਸਤਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖੇ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ।

ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਭਜਨ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਗਾਉਂਦੇ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੇ ਸਵ ਪਹਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਾਹਵਾਰੀ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਵਾਂਗ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਾਜੀਰਾਓ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਆਦਿ ਭੈਰਵ ਦੇ ਰਾਗ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲੱਗ ਪਏ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੇ ਢੋਲ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੂਦਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਰਦਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪੱਟੀ ਲਾਹ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹੁਣ ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਕਲੀ ਦਬਦਬੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਬਲਿਰਾਜ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਏਕਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰੋਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਬਲਿਰਾਜ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਭਜਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਠੱਗ ਗਿਆਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। [ਉਮਾਜੀ ਰਾਮੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਾਨਾ] ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

58-

ਅਧਿਆਇ 11

ਪੁਰਾਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ, ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਸ਼ੂਦਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਕੁਲਕਰਨੀ, ਸਰਸਵਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ, ਜਾਪ, ਰਸਮਾਂ, ਦੇਵਸਥਾਨ, ਦੱਖਣਾ, ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਆਦਿ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਲਾਕ ਭਾਟ ਜਾਦੂਗਰਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਦੰਗਾਕਾਰੀ ਪੁਰਖੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮੂਲ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਭਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਦੰਗਾਕਾਰੀ ਧਰਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ? ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ, ਜੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਰੱਖਦੇ? ਆਪਣੇ ਬੇਰਹਿਮ ਪੁਰਖਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਭੱਟ, ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਿਆਂ, ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਰੂਪਕ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਕਲੀ ਧਰਮ ਬੀਜ ਕੇ, ਦਿਆਲੂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੀ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਹਨੂੰਮਾਨ ਵਾਂਗ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਭਰ ਜਗਰਾਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਭੇਸ ਥੱਲੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗਵਤ, ਪੁਰਾਣਾਂ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤੋਂ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਲੀ ਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤੋਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਕੇ, ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਹਾਂ, ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭੱਟ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਮਾਜੀ ਰਾਮੋਸ਼ਾ ਦੰਗੇ ਵਿਚ ਧੋਂਦੋਪੰਤ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਭਾਟਪਾਂਡੇ, ਕੋਂਕੋਣ ਦੇ ਨਾਨਾ, ਤਾਤਿਆ ਟੋਪੇ ਆਦਿ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਚਪਾਤੀ ਗੂੜ੍ਹ ਦੰਗੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਪਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਿੰਦੇ, ਹੋਲਕਰ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼ੂਦਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਨਾਨਾ ਨਾਲ ਨੌਕਰ ਵਰਗਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ। ਜ਼ਰਾ ਦੇਖੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੜਬੜ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਸਾਡੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, । ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੜਬੜ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਪਰ ਉਸ ਕਰਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਮੰਦਰਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਪੈਸੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੇਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ। ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਸਿਆਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ? ਭੱਟ ਸ਼ੂਦਰ, ਸ਼ੂਦਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਸਰਾਪ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨੇ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਰ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਲਕਰਨੀ ਭੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

59-
ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਗ੍ਰਾਮਰਕਸ਼ਾਂ ਯਾਨੀ ਬ੍ਰਹਮਰਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਸਲਿਮ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਗਲ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੱਟਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਗਲ ਵੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਨੂੰ "ਕਲਮ-ਕਸਾਈ" ਦਾ ਸਹੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿਆਣੀ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਤਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕੁਲਕਰਨੀ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਲੋਕ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਕੀ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਿਓ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਬੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਚਾਰ-ਅੱਠ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਰੇ ਅਨਪੜ੍ਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ

ਅਤੇ ਬੁੱਢਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਵਾਂਗ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਹੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰੀ ਦੇਵੀ ਸਰਸਵਤੀ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਧੰਨ ਹੋ।" ਇਸ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਪਇਆ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੌਲਾ ਵੀ ਪਾਇਆ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪੁੰਨਪ੍ਰਤਾਪੀ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਧੇ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਵਾਹ, ਭਟਾਂ ਦੇ ਇਸ ਮਖੌਲ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਿਆਂ, ਕੁਝ ਚਲਾਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਲਿਰਾਜਾ ਦੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਮ ਕਸਾਈਆਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਭਾਵ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸਾਂ ਕਾਰਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਧਿਆਨ-ਇਸ਼ਨਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰ ਅਤੇ ਜਾਦੂ-ਤੰਤਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਾਦਾਵਲ ਅਤੇ ਲਿੰਗਾਪਿਨ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਪ ਅਤੇ ਰਸਮਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮੀਂਹ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਘੱਟ ਗਈ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਉਹ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਜਲੂਸ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਦੇ ਭੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਖੁਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਭੋਜਨ ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਚੌਲ ਮਿਲੇ, ਕੁਝ ਨੂੰ ਦਾਲ ਪਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਬਾਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਉਂਦੇ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਓਏ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਦਾਣੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਅਤੇ ਥੂ ਥੂ ਕਰ ਕੇ, ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਲਂਗਰ ਵਿੱਚ

60-
ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੋਵੇਗੀ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਬੱਸ, "ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ", ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ "ਜੋ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੱਸੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪੀਂਦਾ ਹੈ"।

ਜੋਤੀਬਾ: ਠੀਕ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ। ਪਰ ਹੁਣ, ਸੁਧਰਿਆ ਹੋਇਆ ਭੱਟ ਆਪਣੇ ਜਾਦੂ-ਟੂਣਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਪ-ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਭੱਜਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਪਰ ਗੱਦਾਰ ਬਾਜੀ ਛੱਕੇ ਭੱਟ ਰਾਜਾ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬੀਲੇ ਨੂੰ ਸਤਾਰਾ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ, ਦਿਨ ਰਾਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਇਆ, ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੱਟ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਸੰਧੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਾਲਕ ਬਣਾਇਆ। ਸੰਧੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਪਹਿਲੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੁਰਕੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗਾ ਧਰਮੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੰਗ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹੀਏ? ਉਸਨੇ ਪਾਰਵਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅੰਨ੍ਹੇ, ਪਾਗਲ, ਵਿਧਵਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਆਲਸੀ ਭੱਟਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਮਿਠਾਈ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਰ ਸਾਲ ਭੱਟਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਦਾਨ ਕਰਨ

ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੌਧਿਕ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭੱਠਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੇ ਦਾ ਦੂਜੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਲੋਡਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ੁਕਰੇ ਬੌਲਦ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਧੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਓਏ, ਇਹਨਾਂ ਮਿਹਨਤੀ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਘਿਣਾਉਣੇ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ, ਉਹ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮਾਸੂਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ, ਉਹ ਪਾਰਵਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਭਾਟ ਸਾਫ਼ਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ? ਪਰ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕੰਡੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕੰਡੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਚੋਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਮਰੀਕੀ, ਸਕਾਟਿਸ਼ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
61-

ਅਧਿਆਇ 12

[ਪਟਵਾਰੀ ਭੱਟ ਕੁਲਕਰਨੀ ਬਾਰੇ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਲੋਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੂਰਖ ਕਿਉਂ ਹਨ, ਆਦਿ...]

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ, ਭੱਟਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਭੱਟ ਕੌਣ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਜਗੀਰਦਾਰ ਭੱਟ ਕੁਲਕਰਨੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਿਆਲੂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੋਖੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰੇਬ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ।

ਬਹੁਤ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਤਰਸ ਖਾ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਲੀ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਸਾਈਆਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥੀ ਧਰਮ ਦਾ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹਨਾ-ਲਿਖਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ? ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਉਹ ਮੌਕਾ ਦੇਖ ਕੇ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਲਮ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਕਹੀਣ ਦਲੀਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਸਬਕ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਏਗਾ? ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। [ਅਧਿਆਇ IV, ਹੈਨਰੀ ਮੀਡ ਦੁਆਰਾ ਸਿਪਾਹੀ ਵਿਦਰੋਹ।] ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਭੱਟ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜਾਂ ਸਕਾਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਆਦਿ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਉਸਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਭੱਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਨਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬਗਾਵਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੀਰ ਜਾਂ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਥੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੋਈ ਗੁਪਤ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡ ਕੇ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਗੀਰੂ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਯੂਰਪੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਾਕਸ਼ਸਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਟਿਲ ਸਮੇਤ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੰਮ ਫੌਜ ਵਾਂਗ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਏਗੀ।

62-
. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਰਵਿਸ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ, ਪਾਟਿਲ, ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਤੇ ਪੈਂਟਨ ਜੀ ਵਰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨਾਨਾ ਵਰਗੇ ਠੱਗ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਫਸਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਹੜੱਪਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮਹਾਰਾਂ, ਮੰਗਾਂ ਜਾਂ ਚੰਭਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਅਤੇ ਐਮਏ, ਬੀਏ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੇਟ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਜਾਓ। ਹੇ! ਇਸ ਕਾਲੇ ਚਿਹਰੇ ਵਾਲੇ ਭੱਟ ਪੰਤੋਜੀ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵੱਡਾ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ? ਓਏ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਕੌੜੇ ਕਰੇਲਿਆਂ ' ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਖੰਡ ਦੇ ਸ਼ਰਬਤ ਵਿੱਚ ਤਲਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਾਤੀ ਸੁਭਾਅ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ,

ਅਤੇ ਕਰੇਲਾ ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਕੌੜਾ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੁਲਕਰਨੀ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੜੱਪਣਗੇ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ, ਸ਼ੂਦਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਲਿਖਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ,
ਕਿੰਨੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਹਨ ਜੋ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤ ਲਿਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਅੰਗੂਠਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੜੱਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਓ, ਇਹ ਜਾਤ-ਅਧਾਰਤ ਬਦਮਾਸ਼ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗੜਬੜਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਜਾਇਦਾਦ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਹੋਲੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਕੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਲੜਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭੱਟ ਕੁਲਕਰਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਲੜਾਈ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਖੈਰ, ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗੜਬੜੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਜਦੋਂ ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਅੱਗ ਕਾਰਨ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਅੱਗ ਦੀ ਗਰਮੀ ਇਹਨਾਂ ਕਲਮ ਕਸਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗੀ? ਹੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਸਾਈਆਂ ਦੀ ਨਾਰਦਸ਼ਾਹੀ ਕਾਰਨ, ਸਥਾਨਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਤਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੂਲ ਮੰਤਰ "ਤਤਸਵਿਤੁਰਵਰੇਣ੍ਯ ਭਾਰਗੋਦੇਵਾਸ੍ਯ ਧੀਮਹਿ ਧੀਓ ਯੋਨਾਹ ਪ੍ਰਚੋਦਯਾਤ" ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯਵਾਨੀ ਮੂਲ ਮੰਤਰ "ਚਿਰੀ ਮੀਰੀ ਦੇਵ, ਚਿਰੀ ਮੀਰੀ ਦੇਵ" ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਲਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਦਲਾਲੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁਸਫ਼ ਨਵਾਬਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿੰਨਾ ਵਧ ਗਏ ਹਨ?

63-
ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੀ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਡੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। "ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੈ, ਤਾਂ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਓ।"

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸ਼ੂਦਰ ਲੋਕ ਇਕੱਲਿਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੇ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦੋਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਓਏ, ਉਹ ਮਾਸੂਮ ਬੰਦਾ ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਬੈਠਣਾ ਹੈ, ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੰਗੋਟ ਬਹਾਦਰ (ਨੈਪਰ) ਕਿਸੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਰਸੋਈਏ ਤੋਂ ਮਦਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਾਡੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੀ"। ਜੇਕਰ ਇਹ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਕਲਮ-ਕਸਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ੂਦਰ ਦੇ ਕਰਮ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਸਮਝੋ। ਕਿਉਂਕਿ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਤੱਕ, ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਭੱਟ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਯਵਨ ਗਾਇਤਰੀ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਰਦੀ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਿਖਾਰੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਸੰਗ੍ਰਹਿਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਦਿਮਾਗ਼ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਝੂਠ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਖਾਲੀ ਨਾਰੀਅਲ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇ ਕੇ ਘਰ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਟ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਕਾਰਨ, ਕਿੰਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਹੀ, ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ? ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਰਦ ਨਾਲ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣਗੇ? ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹੋਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਅੱਧੇ ਪਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਧਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ?

64-

ਅਧਿਆਇ 13

[ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਮਾਲ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਆਦਿ ਦੇ ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ]

ਧੌਂਡੀ ਰਾਓ: ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਭੱਟ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਬੁਰੇ ਹਨ, ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਓਏ, ਇੱਥੇ ਪੁਣੇ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ, ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵੱਡੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਰਸੀਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੌਣ ਪਰਵਾਹ ਕਰੇਗਾ! ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕੁਲਕਰਨੀ ਐਨਓਸੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕੁਲਕਰਨੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਘਰ ਕਿਉਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਸਾਲ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਲਮ-ਕਸਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੂਨੇ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ ਦੀ ਨੱਕ ਹੇਠ ਇੰਨੇ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲਮ-ਕਸਾਈ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ? ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ਭਾਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਗੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭੱਟ ਕੁਲਕਰਨੀ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ, ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਦਾਲੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜੱਪ ਲਈ। ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲੈ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭਿਖਾਰੀ ਬਣਨ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਖ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਗਲ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

65-
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖੇਤ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ, ਮੈਂ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਕੋਲ ਗਿਆ, ਬਹੁਤ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਹ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕੰਬਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਘੂਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਮੁੜ ਗਿਆ

ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੇਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਹਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ।

ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਖੇਤ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਲਰਕਾਂ ਨੇ ਕਿੱਥੇ ਗੜਬੜ ਕੀਤੀ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੱਸੋ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਭੱਟ ਕਲਰਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਭੱਟ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।
ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕਲਰਕ ਭੱਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ।
ਪਰ ਹੁਕਮ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਰਡਰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ।
ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖ ਲਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੇਵੇਨਿਯੂ ਅਫਿਸਰ (ਮਾਲ ਸਾਹਿਬ) ਕੋਲ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿਓ ।
ਮੈਂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ। ਪਰ ਉੱਥੇ ਵੀ ਭਾਟ ਸਟਾਫ ਨੇ ਗੜਬੜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਏ।
ਉਸਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਲੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੋਲ-ਮੋਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਝਗੜਾਲੂ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਮੇਰਾ ਕੇਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ---
ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚੁੱਪ ਰਹੋ ਅਤੇ ਟੋਕੋ ਨਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਪੇਪਰ ਖੁਦ ਪੜ੍ਹੇ।
ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ? ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।
ਭੱਟ ਕੁਲਕਰਨੀ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਜਾਪ ਨਾਲ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਲਗਾਤਾਰ ਖਾਲੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।
ਉਹ ਦੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ, ਸਾਡੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪਤਨੀ ਦੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਸੋਨੇ ਦੀ ਵਾਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੀ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਕੰਮ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕੱਚੀ ਸੜਕ ਬੁਣਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਮਿਲਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸੜਕ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਟੋਕਰੀਆਂ ਚੁੱਕਦਾ ਰਿਹਾ। ਉੱਥੇ ਭਾਟ ਵਰਕਰ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੂੜੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੇ ਸਨ। ਬਸ ਹਰ ਸਵੇਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ

ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਰਾਠੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਿਆਉਂਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ

ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਭਾਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਡੱਕਾ ਦੋਹਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ

66-
ਇਹਨਾਂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਗਰਮ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੋ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੁਝ ਭੱਟ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਕੁਝ ਸੁਪਾਰੀ ਪੱਤੇ ਜਾਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਛੱਡ ਦੇਈਂ । ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਅੰਬ ਦੇ ਪੱਤੇ ਤੋੜ ਕੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿਓ। ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਘਾਹ ਪਾ ਦਿਓ। ਕੋਈ ਭੱਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਰਾਤ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਘਰ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ। ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕੰਮ ਤੇ ਆਉਣਾ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਾਹਿਬ ਖੁਦ ਕੰਮ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਓ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਘਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂ ਡਿੱਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਓ ਵੱਡੇ ਭਰਾ, ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਉਸਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ । ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਓ ਇਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਰੋਕੀਏ। ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। [ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।] ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ।]

67-

ਅਧਿਆਇ 14

[ਯੂਰਪੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਬਦਬੇ (ਖੋਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਯੂਰਪੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਮਾਣ, ਆਦਿ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ, ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ]

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਓਏ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਸਾਈ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਮੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਕੰਮ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਮਰਾਠੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਬੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਖੋਜ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਵੇਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਂਕਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਿਆਲੂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਭੱਟ-ਖੋਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੇ ਭੱਟ-ਖੋਤੇ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਗੁਲਾਮ ਮਾਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥੀ ਧਰਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭੱਟ-ਖੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੇਖੋ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਗਧੇ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਠਪੁਤਲੀਆਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਆਲੂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਮੋਹਰਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਓਏ, ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਹਨ? ਉਹ ਭੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਹ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਲਈ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਫ਼ਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਸ਼ੂਦਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਨਾਮ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਪਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਦੂਜੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਕਾਮੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਰਪੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਸਾਰੇ ਭਾਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੰਗ੍ਰਹਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

68-
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਣ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਗਿਆਨੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸਕਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਭੱਟ, ਕੁਲਕਰਨੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਸਕਣ। ਉੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਚੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਾਣੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਡੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਦੁਆਲੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲਾ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼-ਅੱਪ ਅਤੇ ਟਾਰਗੇਟ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਸੀ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਸਾਡੀ ਦਿਆਲੂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣ ਲਈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲੀਆਂ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਦੋ-ਚਾਰ ਚੰਗੇ ਭੱਟ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੋਂ। (ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੋਲ) ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵੰਡੇ ਉੱਭਰ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੰਡਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਰਾਜ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਗਿਆਨੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥੀ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਰਾ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ। ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਏਕਤਾ ਲਿਆਏ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕੀਆਂ, ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਅਤੇ ਰੂਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਸਨੇ ਥਾਮਸ ਪੇਨ ਵਰਗੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਾਗਲਪਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਮੈਨੂੰ ਸੱਭਿਅਕ ਭੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਸਵਾਰਥੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ ਸਮਝ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਆਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਨਘੜਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸਲੀ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਕਰਾਰੀ ਚਪੇੜ ਮਾਰਾਂਗੇ। ਉਹ ਉਹ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸ਼ੂਦਰ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਭੱਟ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ; ਉਸਦੇ ਮੂਲ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਬਾਲੀ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਸਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਲੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਬਣੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਇੰਨੇ ਵੱਧ ਗਏ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਾਲੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਜਾਰਜ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਮਹਾਨ ਆਦਮੀ ਨਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ

69-
ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਬਾਲੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਲਾਫੇਟੇ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੱਭਿਅਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਮਾਣ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨੀਵਾਂ ਦਰਜਾ ਨਾ ਦਿੰਦੇ। ਹੇ, ਗੰਦੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਪੀ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਭਿਅਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠਾਈ ਗਈ ਅਪਵਿੱਤਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਕੌਣ ਹਨ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਤੈਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੌਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ? ਕੌਣ ਇੰਨਾ ਮੂਰਖ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅੱਖ ਖੁਦ ਹੀ ਕੱਢ ਲਵੇ? ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਹਨ ਪਰ ਕੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਈ ਜਨਮਾਂ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ

ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਤਰਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਭੱਟ ਨਾਨਾ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਹੁਣ ਤੱਕ, ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗ ਦੁਆਲੇ ਹੰਗਾਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਭਿਅਕ ਭੱਟ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਧੋਤੀ ਪਹਿਨਣ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਪਦਿਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਾਲਾਪਾਣੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ।

70-

ਅਧਿਆਇ 15

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ, ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ, ਦੱਖਣਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਭੱਟਾਂ ਬਾਰੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ, ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਭੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਸਰਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੰਦੇ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਬਲੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਰੇ ਭਾਟ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੋਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਸਤ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਹੇ, ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਇਸ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਸਵਾਰਥੀ ਅਖੌਤੀ ਸੱਭਿਅਕ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਚਲਾਕ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਪੂਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਕੁਝ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ, ਮੂਰਖ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ (ਬਲੀ) 'ਨੂੰ ਸੂਲੀ ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਕਿਉਂ ਲਗਾਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੂਦਰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਕਿਉਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ? ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਸਤਕ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਸਾਡੀ ਮਾਸੂਮ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ, ਉਸ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਾਂਗ, 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਘਰ ਬੈਠ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸ਼ੂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਦੋ ਸੌ ਰੁਪਏ (7200) ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਪੈਸਾ ਬੈਂਕ ਤੋੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਸ਼ੂਦਰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਲ ਭਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਇੰਨਾ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕਣਗੇ? ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ? ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਕੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਓਏ, ਹਰ

ਰੋਜ਼ ਚਾਰ ਆਨੇ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਸ਼ੂਦਰ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਧੁੱਪ ਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਚੁੱਕਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਘੁੰਮਣ ਲਈ

71-
ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਵੀਹ ਰੁਪਏ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਵਾਂਗ ਬੈਠਦਾ ਹੈ, ਹਰ ਸ਼ਾਮ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਘੋੜਾ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ, ਓਏ ਉਸਨੂੰ ਇੰਨਾ ਖਾਲੀ ਸਮਾਂ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ। ਨਹੀਂ, ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। 10 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਵਾਬ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਵਾਰ ਸਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੱਸ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵਿਕਾਊ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਓਏ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਕਾਊ ਭਾਟ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਗਬਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਊ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਗਿਆਨੀ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲ ਪਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਟੈਂਕ ਤੋਂ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਬਣਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਹੋ। ਪਰ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ੂਦਰ ਮੈਂਬਰ ਇੰਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਨੰਦੀ ਬਲਦ ਵਾਂਗ ਹਰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਲੋਕ ਵੀ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੂਦਰ ਮੈਂਬਰ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਣਗੇ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ, ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਗੇ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸ਼ੂਦਰ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰ ਗੁਣਾ ਬਿਹਤਰ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਸ਼ੂਦਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ, ਅਤੇ ਗਧਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਸਤਰੇ ਲੱਦ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਭਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ, ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦੇ ਹਨ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਭੱਟ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਬਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਲਾ ਢੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਭੱਟ ਵਰਕਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ

ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਣੀ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਆਦਿ ਧੋਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਪਾਣੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ

72-
ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਗਰੀਬ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੋਇਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਫਿਰ ਨਹਾਉਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਵੀ ਨਾ ਕਰੋ! ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਨਵੇਂ ਤਾਲਾਬ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਜੂਨਾਗੰਜ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਤਾਲਾਬਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਭੱਟ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਿਹਾ। ਅਖੀਰ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਹਾਰ-ਮਾਤੰਗਾਂ ਨੇ ਮੀਤਗੰਜ ਦੇ ਕਾਲੇ ਤਲਾਬ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਇੰਨੇ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਮਰਾਠੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਭਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਓਏ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਰਾਠੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਭੱਟ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਉਦੋਂ ਰੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਯੂਰਪੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੱਟਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ। ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਘੜਨਗੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਕਾਰ ਵੀ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸਵਾਰਥੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕ ਮੰਨਦੀ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਭੋਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹਾ ਸੋਚਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਭੱਟਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਲਈ, ਅਖ਼ਬਾਰ, ਇੱਕ ਕਾਲੀ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਮੱਝ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਣਦੇਖੇ ਅਤਿਸ਼ੁੱਧਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਅਜਿਹੇ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾ ਕੇ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਝੂਠੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚਾਲ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਾਰਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸ਼ੂਦਰ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਹੈ? ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਮਰਾਠੀ ਈਸਾਈ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭੱਟ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹਨ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਜੇਕਰ ਭੱਟ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੱਖਣਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣ।

73-

ਜੋਤੀਬਾ: ਭੱਟ ਜੋਸ਼ੀ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਰਥੀ ਧਰਮ ਦਾ ਡਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਫਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਈਸਾਈ ਪੁਜਾਰੀ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੱਚਾ ਗਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਸਹੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਨਾਟਕ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ 1855 ਵਿੱਚ ਦੱਖਣ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਪਰ ਉੱਥੇ ਵੀ ਭੱਟ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਰੂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਥੇ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਓਏ, ਇਹ ਦਕਸ਼ ਇਨਾਮ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਹਨ। ਸ਼ੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਭਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਖੀਰ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 'ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਚਲਾਕੀ' ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਫਿਰ, ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਰੇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਡਰੋਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਹੀਂ ਵਿਕਦੀਆਂ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਹੇ ਬਾਬਾ, ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤਰੀਕੇ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਵਿਕਦੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਰੱਬ ਨੇ ਕੋਈ ਕਮੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ? ਹੁਣ ਤੋਂ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਦੇਖੋ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੱਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿਆਲਤਾ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਅਤਿਸ਼ੁਦਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵੀ ਲਈ। ਪਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੰਮ ਅਚਾਨਕ ਉੱਥੇ ਕਿਉਂ ਰੁਕ ਗਿਆ? ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਭੱਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਪਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਭੱਟ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਣੀ ਪਈ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਲੂ ਮਦਦਗਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੇਵੇਜ਼ ਸਾਹਿਬ ਸਨ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਦਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਲੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਦਿਆਲਤਾ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਕਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾ ਸਕੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਪਹਿਨੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ

74-
ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਭਾਟ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਫਿਰ ਦੱਸਾਂਗਾ।

ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰ ਘਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਤਾਂ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਬਣ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੱਚ ਅਤੇ ਝੂਠ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਸਮਝ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੇਵਕ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਕੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਭੱਟ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦੇਣਗੇ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਤਭੇਦ ਵਧਣ ਲੱਗੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਭੱਟ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਯੂਰਪੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਯੂਰਪੀਅਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਹ ਉਸਦੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਭੱਟ ਪਾਂਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਭਾਟ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਵਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਗਰਭਪਾਤ ਵਰਗੇ ਅਘੋਰੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ, ਤੁਸੀਂ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਣੇਪੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ, ਤੁਸੀਂ ਨਾਮਾਤਰ ਭੱਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਓਏ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮਿਲੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ। ਹੁਣ ਦੇਖੋ, ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਅਛੂਤ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਚੋਰੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਡਕੈਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਗਾਉਣ। ਠੀਕ ਹੈ. ਪਰ ਭੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਅਨਾਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਭਚਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਗਰਭਪਾਤ ਅਤੇ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਸਾਡੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਸੰਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਗ-ਰਾਮੋਸ਼ਾ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਗਰਭਪਾਤ ਅਤੇ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੰਗ ਮਹਾਰ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ? ਓਏ, ਭਾਟ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੋਖਲੇ ਛੋਲੇ ਬਹੁਤ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ-ਧੀਆਂ ਦੇ ਵਾਲ ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ ਨਾਈ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਉਸਤਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹ ਸਕਦੇ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਹਾਂ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਜੇ ਇਸ ਸਭ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਪੈਂਤਉਜੀ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ ।

75

ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿੰਨੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਤੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ ਨਾ ਕ ਝੁਲਾਓ ।

ਢੋਡੀ ਰਾਓ - ਸਾਰੇ ਭਾਟ ਪੰਤੋਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਬਗਾਵਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਡਰਦੀ ਹੈ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਓਏ ਭਰਾ, ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਬਗਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ? ਇਹ ਸਭ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਖੁਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੈਂਟੋਜੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨੱਥੂ ਖੈਰੇ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਤਰਤੀਬ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ। ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪਤਾ? ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੰਤੋਜੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਕੂਲ ਸਿਰਫ਼ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਸਦਾ ਕੀ ਹੱਲ ਹੈ?

ਜੋਤੀਬਾ: ਇਸਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੱਲ ਹੈ; ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਇਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੰਪਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਸੰਗ੍ਰਹਿਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਕੁਲਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਕੰਮ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਪੰਤੋ ਜੀ ਵਰਗੇ ਲਾਪਰਵਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਦੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ 'ਜੇਨੋ ਕਾਮ ਤੇਨੋ ਤੈ ਬੀਜਾ ਕਰੇ ਤੋ ਗੋਤਾ ਖਾਏ'। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਸੋਚੋ ਕਿ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ਦਰ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਤੋਜੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਤੋਂ ਪੰਤੋਜੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਣ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰ ਚਰਾਉਣ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਕੂਲ ਭੇਜਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਬੱਚੇ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਡੰਡਾ-ਗੁੱਲੀ ਖੇਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੀ ਪੰਤੋਜੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਗੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼, ਅਮਰੀਕਾ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜੀ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਨਪੜ੍ਹ ਭੱਟ ਪੰਤੋਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਉਂ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇ। ਓਏ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਭੱਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਥਾਂ ਛੇ ਸ਼ੂਦਰ ਅਤੇ ਨੌਂ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕੰਮ ਭੱਟਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸੌਂਪ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਅਗਿਆਨੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੌਧਰੀ ਹਵੇਲੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਸੋਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਅਤਿ ਪਵਿੱਤਰ ਬੱਚੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕਿਵੇਂ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ?

76-

ਜੋਤੀਬਾ: ਕਿਉਂ, ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਫਿਰ ਇਸਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ?

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਇਸਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਕਾਰਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਭੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਸਿੱਧੀ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਯਾਨੀ, ਜਿਸ ਭਾਟ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦਿੰਦੇ ਸੀ, ਉਹ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਸਕੂਲ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਭੱਟ ਜੀ ਨੂੰ ਰਸੋਈਆ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਇੰਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਲੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਸੁਨਿਆਰੇ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬੇਸਿਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਈ ਸੀ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਓਏ, ਭਾਟ ਸ਼ਿਰੋਮਣੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚੇ ਗਏ ਇਹ ਗੀਤ ਅੱਜ ਨਵੇਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥੀ ਧਰਮ ਕਾਰਨ ਪੱਥਰ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਖੂਹਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਸ਼ੀ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਸ਼ੀ ਦੇ ਵਾਸੀ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਭਾਟ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪਖੰਡ ਵੱਲ ਦੇਖੋ, ਇਹ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਟੈਂਕ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਟੈਂਕ ਬਣਾਇਆ। ਉੱਥੋਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਟਜੀ ਇਸ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਚਲਾਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ?

77-

ਅਧਿਆਇ 16

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਾਸੂਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਆਪਣੇ ਝੂਠੇ ਧਰਮ ਦੇ ਆੜ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੋਤੀਬਾ: ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਾਮ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪੈਲਿੰਗ ਗਲਤੀ ਹੈ ਤਾਂ

ਉਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਾਰੇ ਭੱਟ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ -

ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਰਾਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੂਲ ਭੱਟਾਂ (ਈਰਾਨੀ) ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਸਾਡੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ। ਫਿਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਰਥੀ ਗ੍ਰੰਥ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, "ਆਓ ਭਰਾਵੋ, ਆਓ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਹੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਇੱਕੋ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਪਾਲਣਹਾਰ ਇੱਕੋ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਸਾਰੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਹੱਕ ਕਿਉਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ?" ਆਦਿ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਕਈ ਪਵਿੱਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝ ਆਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਨਕਲੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬ੍ਰਹਮਾ-ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਆਲੂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੰਬੂ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਥੋੜ੍ਹਾ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ -

ਪਹਿਲਾ - ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਭੱਟਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ (ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ) ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਾਕੀਆਂ ਵਾਂਗ ਜੀਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੈਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਭਰਾ ਮੰਨਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।

ਦੂਜਾ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਵਿੱਤਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

78-
ਤੀਜਾ - ਉਹ ਦਾਸ (ਛੋਟੇ) ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਭਰਾ ਸਮਝਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਪੀਵਾਂਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਣ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ, ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋਈ ਅਗਿਆਨੀ ਸ਼ੂਦਰ ਭਰਾ ਜੋ ਡੂੰਘੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਿਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹਿੰਮਤ ਮਿਲੇਗੀ, ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਰਹਾਂਗਾ।

[ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਫੁਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛਾਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।]

5 ਦਸੰਬਰ 1872 ਪੁਣੇ,
ਜੂਨਾਗੰਜ ਨੰ. 527
ਜੋਤਿਬਾ ਗੋਵਿੰਦਰਾਓ ਫੂਲੇ।

ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ
ਪੁਣੇ, ਸ਼ਨੀਵਾਰ, 4 ਜਨਵਰੀ, 1873

ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਦਵਾਨ, ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ, ਮਹਾਨ ਖੋਜਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ, ਜੋਤੀਬਾ ਗੋਵਿੰਦਰਾਓ ਫੂਲੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ 'ਤੇ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਸਵੈ- ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਫੁਲੇ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ।

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਅਤੇ ਚਰਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਗ੍ਰਹਿ

ਕੋਲਹਾਪੁਰ - ਤਾ- 1 ਫਰਵਰੀ 1873

ਪੁਣੇ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਯੋਤੀ ਗੋਵਿੰਦਰਾਓ ਫੂਲੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੇ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਣ।

ਧੋਂਡੀ ਰਾਓ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੂਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਇਆ। ਹੁਣ ਤੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਾਵਾਂਗਾ। ਅੱਜ ਮੈਂ ਭੱਟਾਂ ਦੀ ਝੂਠੀ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗਾ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ,

79-
ਮੈਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਝੂਠ ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਸਰਬ-ਵਿਆਪੀ, ਸਰਬ-ਗਿਆਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਤਿਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ? ਜੋਤੀਬਾ: ਮੈਂ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕਦੇ ਫਿਰ ਦੱਸਾਂਗੀ। ਜਿਸਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

****** ਸਮਾਪਤ ******

sjeet